

OSTATNIE WŁADOMOSCI

Przeznaczenie: miesięczne
zł. 1-50
z odbierem w administracji

KRAKOWSKIE

10 gr.

Rok VI.

Kraków, sobota 25 stycznia 1936

Nr. 25

Prochy królewskie powróciły do stolicy

Król Edward VIII szedł pieszo za trumną

LONDYN, (PAT). Wczoraj z rana biskup Norwich odprawił w małym kościółku wiejskim w Sandringham nabożeństwo żałobne w asyście miejscowego proboszcza, poczem orszak żałobny wyruszył na stację Wolferton.

Zwłoki króla spoczywały na ławeczce armatniej, trumna była przykryta sztandarem królewskim. Król Edward VIII postępował pieszo za trumną, członkini domu panującego z królową-wdową na czele je-

chały w powozach, wszystkie w głębokiej żałobie.

W Londynie w pobliżu stacji Kingcross zaczęły się gromadzić tłumy w oczekiwaniu przybycia pociągu ze szczątkami króla. Na ulicach wiele kobiet nosi żałobne welony, u większości mężczyzn widać czarne krawaty.

Po pogrzebie król przemówi przez radio

LONDYN, (PAT). Po skończonych uroczystościach pogrzebowych króla Jerzego V, nowy król Edward VIII tego samego dnia, we wtorek, 28 stycznia o godz. 10-ej wieczorem, przemówi przez radio do narodu.

Nowy król przeciw etykietom

LONDYN, (PAT). Król Edward VIII dał nowy dowód niezależnego od szablonu etykiety dworskiej usposobienia, postanawiając nie przeprowa-

dzić się do oficjalnej siedziby królewskiej, do pałacu Buckingham.

Król zamierza mieszkać w dalszym ciągu w swoim dotychczasowym kawalerskim mieszkaniu, w skrzydle, przylegającym do pałacu św. Jakóba, zwanym Yorkhouse.

W pałacu buckinghamskim król zajmować będzie tylko jeden pokój, jako gabinet urzędowy dla swej pracy. Ponadto w pałacu buckinghamskim spełniać będzie oficjalne akty monarchy, ale całe życie prywatne i osobiste króla toczyć się będzie, jak dotychczas w Yorkhouse.

Pierwszy akt łaski

LONDYN, (PAT). Pierwszym aktem nowego króla było ulaskawienie manjaka, mordcy kobiet, kaprala Mortimera, który był skazany na śmierć i wkrótce miał być stracony. Król zamienił mu karę śmierci na karę dożywotniego więzienia.

Delegacja Polski na pogrzeb

Na uroczystości pogrzebowe króla Anglii Jerzego V została wyznaczona delegacja z gen. Sosnkowskim w charakterze ambasadora nadzwyczajnego na czele, w skład której wchodzi: ambasador Skirmunt, admirał Unrug, płk. Trzaska-Durki i kpt. Musielewicz.

Królowie i prezydenci przybędą na pogrzeb

LONDYN, (PAT). Udział reprezentacji zagranicznych na pogrzebie króla Jerzego 5-go będzie niezwykle okazały i liczny. Spodziewany jest przyjazd następujących monarchów: belgijskiego, duńskiego, norweskiego i rumuńskiego.

Szwecję reprezentować ma następca tronu ks. Gustaw Adolf, Jugosławję — książę regent Paweł, Grecję — następca tronu książę Paweł, Francję reprezentować będzie prezydent Lebrun, marszałek Petain i minister Spraw Zagranicznych, Czechosłowację prezydent Benes, Niemcy reprezentowane będą przez ministra

Spraw Zagranicznych barona von Neuratha i po jednym przedstawicielu wszystkich trzech rodzajów broni, Austria reprezentowana będzie zapewne przez wicekanclerza ks. Starhemberga, Stary Zjednoczony przez Normana Davisa w charakterze specjalnego ambasadora prezydenta Roosevelta, Portugalję reprezentować będzie minister Spraw Zagranicznych Monteiro, Węgry — minister Spraw Zagranicznych Kanya.

Złoty łańcuch zagroził ulicę

LONDYN, (PAT). Ciekawym szczegółem wczorajszej uroczystości proklamowania króla Edwarda VIII była tradycyjna ceremonia u granic City londyńskiej.

Zwyczaj nakazuje ściśle przestrzeganie przywilejów City, według których królowi nie wolno wstąpić do granic City, bez zgody lorda-majora. Gdy pochód heroldów zbliżył się do granic City, aby ze stopni trybuny obwieścić proklamację, zastał ich Strand, wiodący do City, zamkniętą złotym sznurkiem, zawołano donośnym głosem: „Stój, kto idzie!”, na co główny herold królewski odpowiedział: „Oficerowie herbu króla, heroldowie jego, którzy domagają się wstąpienia do City, aby obwieścić o wstąpieniu na tron króla Edwarda”, poczem główny herold przeprowadzony został do lorda-majora, który mu d. r. czytał dekret tajnej rady królewskiej, nakazujący publiczne obwieścić proklamację króla.

Lord-major przeczytał pismo i skłonił głowę, udzielił swego zezwolenia. Marszałek City donośnym głosem zawołał: „Przepuście heroldów króla”. Złoty sznur spadł na ziemię i pochód uroczysty wszedł w granice City.

Ze stopni trybunału herold królewski odczytał proklamację i stamtąd już w towarzystwie lorda-majora, który poprzedzał pochód, udano się dalej na plac przed Giełdą, gdzie również nastąpiło publiczne odczytanie proklamacji.

Przesilenie rządowe we Francji trwa

Laval i Herriot odmówili tworzenia rządu

PARYŻ, (PAT). Po złożeniu dymisji gabinetu premier Laval oświadczył przedstawicielom prasy, że nie przyjął propozycji prezydenta Lebruna, aby utworzył nowy gabinet.

„Nie dążyłem do władzy — mówił Laval — w czerwcu roku ubiegłego. Stanąłem na czele gabinetu uważając to za spełnienie obowiązku wobec kraju. Mam świadomość, że spełniłem swoje zadanie.

Na forum międzynarodowym w ostatnich miesiącach powstały duże trudności. Pokój jest utrzymany, nasze zobowiązania wobec Ligi Narodów spełnione, nasze przyjaźnie i jasne nienarozumie, niezależność polityki zagranicznej zapewniona i wzmocniona: oto wyniki.

Aczkolwiek zadanie moje było trudne, wykonywałem je nadal, ale nowe położenie polityczne stało się na przeszkodzie. Utrzymanie istniejącego porozumienia pomiędzy wszystkimi stronnictwami, reprezentowanymi w rządzie stanowiło nieodzowny warunek mojej działalności. Ta współpraca nie jest nadal możliwa.”

PARYŻ, (PAT). Havas donosi: Ze względu na to, że prezydent Lebrun wyjechał do Londynu nieodzowne jest zakończenie przesilenia gabinetowego przed poniedziałkiem. Wobec tego prezydent Lebrun będzie prowadzić narady w przyśpieszonym tempie, ograniczając się do wezwania przewodniczących obu izb i kilku wybitnych polityków.

PARYŻ (PAT) — Herriot, który był przyjęty wczoraj rano przez prezydenta Lebruna, nie podjął się proponowanej mu misji utworzenia nowego rządu.

PARYŻ (PAT) — Sarraut zgodził się w zasadzie przyjąć misję tworzenia nowego gabinetu, lecz zastrzegł sobie ostateczną odpowiedź do czasu odbycia pewnych narad ze swe-

mi przyjaciółmi politycznymi.

W rozmowie z dziennikarzami Sarraut oświadczył: „Nie byłem zbyt skłonny do przyjęcia tej misji i wskazywałem prezydentowi Republiki ludzi, którzy wydają się bardziej ode mnie powołani do spełnienia tego zadania.”

Ameryka w objęciach białej śmierci

NOWY JORK, (PAT). Na całym obszarze od stanu Montana do stanu Illinois i od granicy kanadyjskiej aż do północnej części stanu Missouri, panował wczoraj niezwykle silny mróz, jakiego w tych okolicach nie pamiętają od wielu lat.

W licznych miejscowościach temperatura wynosiła od 29 do 48 stopni poniżej zera wg. Cel-

sjusza. W stanie Minnesota komunikacja została całkowicie sparaliżowana. Dotychczas zanotowano 12 wypadków zamrznięcia. Wiele osób odmroziło ręce i nogi.

W St. Clairsville, stan Ohio, podczas silnej zawiści śnieżnej kilka autobusów szkolnych, wiozących około 100 dzieci, zostało zasypanych śniegiem. Autobusy odkopano przy pomocy policji.

Rozruchy chłopskie na Litwie

KRÓLEWIEC (PAT) — Prasa litewska donosi o dalszych oskarżeniach w sprawie rozruchów chłopskich na Litwie. Aresztowano rolników: Antoniego Rukiję z Paulinowa pow. kiejdańskiego, oskarżo-

nego o namawianie rolników do niepłacenia podatków, oraz Antoniego Valajtisa, z Moszkujciów, pow. wyłkowyszkiego, oskarż. o rozpowszechnianie odezw antyrządowych do „braci włościan”.

30 osób runęło wraz z trumną gdy zawałała się podłoga w domu żałoby

ANKONA (PAT) — W miejscowości Melano pod Ankoną, gdy zebrani w liczbie przeszło 30 osób w domu żałoby oczeki-

wali na wyniesienie trumny, zawałała się w pokoju podłoga. Obecni runęli nadół, odnoscąc rany.

Komitet rzeczoznawców zajmie się naftą

GENEWA, (PAT). Pod przewodnictwem p. Vasconzellosa odbyło się wczoraj posiedzenie komitetu 18-tu, na którym omawiano głównie warunki ewentualnego rozszerzenia sankcji przez objęcie zakazem wywozu do Włoch nafty.

W dyskusji wziął również udział przedstawiciel Polski min. Komarnicki, który podkreślił, że w Komitecie rzeczoznawców, mających rozpatrywać tę sprawę winny wziąć również udział państwa będące głównymi eksporterami nafty, a które nie są członkami komitetu koordynacyjnego. Projekt ten został przyjęty.

Komitet postanowił dalej utworzyć komitet rzeczoznawców, który zbadać ma z punktu widzenia technicznego warunki handlu i tranzytu nafty, jej pochodnych oraz odpadków, celem przedstawienia komitetowi 18-tu w krótkim terminie raportu co do słuszności ewentualnego rozszerzenia zakazu wywozu wspomnianych produktów.

Wzajemna pomoc na morzu Śródziemnym w oświetleniu angielskiego ministra

GENEWA, (PAT). Sekretariat Ligi Narodów ogłasza memorandum min. Edena, skierowane do przewodniczącego komitetu koordynacyjnego. W memorandum tem min. Eden żąda sprawozdanie z rozmów i wykładni not z rządem francuskim w sprawie wzajemnej pomocy. Memorandum stwierdza dalej, że rokowania dają wynik pozytywny i zadowolili w pełni obie strony.

W dalszym ciągu memorandum min. Eden określa charakter zawartego układu oraz rozmowy między sztabem francuskim i brytyjskim. Memorandum stwierdza, że rokowania

dotyczyły jedynie pomocy na wypadek wybuchu wojny na morzu śródziemnym i nie poruszały żadnych innych możliwości.

Podobne kroki uczynił rząd brytyjski wobec rządów w Grecji, Turcji i Jugosławii. Otrzymane odpowiedzi wskazują, że państwa te gotowe są spełnić w zupełności zobowiązania, wynikające z paktu Ligi Narodów.

Rządy Turcji i Jugosławii otrzymały ze strony rządu W. Brytanii te same zapewnienia, jakich udzielił Anglii.

Sprawy gdańskie w Genewie

W dniu wczorajszym Rada Ligi Narodów zajęła się sprawami gdańskimi. Na wstępie min. Eden wyraził ubolewanie, że Liga musi zajmować się sprawą naruszenia przez Wolne Miasto konstytucji.

Po przemówieniu min. Becka, który bronił interesów polskich w Gdań-

sku, zabrał głos prezydent senatu gdańskiego, wskazując, że w działaniu Senatu nie ma zła woli.

Z przebiegu wczorajszej dyskusji odniosło się wrażenie, że nastąpiło pewne odprężenie. Autorytet Ligi został utrzymany, a Gdańsk dał wyraz dobrej woli podporządkowania się temu autorytetowi.

Ohydna zbrodnia w Wieluniu

Mieszkańcy Wielunia zaalarmowani zostali wiadomością o ohydnej morderstwie, dokonanym na 18-letnim Władysławie Szczepaniaku, mieszkańcu wsi Dąbrowa.

Zwłoki jego znaleziono poza miastem w pobliżu parku spor-

towego. Policja wszczęła energiczne dochodzenia i jednego z domniemyanych sprawców zbrodni aresztowała, zbrodnia dokonana została prawdopodobnie na tle porachunków osobistych.

WYMAGAJĄCY KLIENT

Kopelman wszedł do dużego sklepu spożywczego, rozejrzał się dokoła i w zamyśleniu spojrział na sufit, jakby nie mógł sobie przypomnieć, poci przy szedł.

— Czem mogę panu służyć?
— spytała ekspedjentka.
Kopelman potarł niecierpliwie czoło.
— Sardynki...
— Sardynki?... Proszę bardzo! Mamy francuskie, szwedzkie, duńskie... To pudełko kosztuje dwa czterdzieści, małe — złoty dwadzieścia.

Kopelman spojrział zdziwiony.

— Co to mnie obchodzi?
— Przecież pan szanowny chciał sardynki!

— Ja? Kto to pani powiedział? Ja tylko mówiłem „sardynki”. Ale nie mówiłem, że chcę... Zaraz... Zupelnie mi wyjechało z pamięci... Co to może być?... Może cykorja...

Ekspedjentka zdjęła z półki podłużne paczki.

— Proszę bardzo. To jest lepszy gatunek cykorji, a to trochę tańszy. Polecam panu jednak do kawy ten...

— Poci mi pani to mówi? — przerwał niecierpliwie Kopelman.

— Przecież pan szanowny powiedział „cykorja”!

— No to co? Nie wolno mi powiedzieć? Pani gada i gada i nie daje skupić myśli. Ja mam słabą pamięć i wszystko wylatuje mi z głowy... Oj! Zaraz! Czy nie cynaderki?

— Cynaderki? Owszem. Mo że pan dostać konserwy z cynaderem... Duża puszka kosztuje...

— Psiakrew! — wybuchnął Kopelman. — Czy pani się uspokoi, czy nie?! Ja nie mogę wcale myśleć! Co to za obsługa w tym sklepie?! Ja proszę, żeby mnie obsłużył ktoś inny!

Zmieszana ekspedjentka usunęła się, zastąpił ją subjekt.

— Czem mogę panu służyć?

— Zaraz... — zamyślił się znowu Kopelman — Skumbrja?... Nie... To nie jest to... Może minoga?... Też nie... Zupelnie zapomniałem. Widzi pan, w zeszłym roku mnie spadła na głowę doniczka i od tego czasu ja nie nie mogę spać... Naprzykład dziś. Spojrzałem na pewnego kupca, który mówi, żeby do niego zadzwonił, to on mi da zarobić! Słyszysz pan? On mi da zarobić! To się rzadko zdarza w dzisiejszych czasach, żeby ktoś dał zarobić... Jak pan myśli?

— Myślę, że tak...

— Myśli pan?... Indyk też myślał... Uj! Może indyk?... Nie... Kaczka?... Też nie... Co pan się na mnie tak patrzy, jak na warjata? Pan słyszał, że mam słabą pamięć! A pan wie śmiecha.

— Ależ ja...

— Ja nie pozwolę, żeby się ze mnie śmiechano! Co tu za niegrzeczna obsługa w tym sklepie! Proszę w tej chwili zawołać właściciela!

Czerwony, jak burak, subjekt usunął się. Przed Kopelmanem stanął sam właściciel.

— Jak pan może trzymać taki personel? — wybuchnął Kopelman. — Co to jest za traktowanie klienta?! Ja opowiadam subjektowi, że spotkałem na ulicy...

— Słyszałem, — przerwał właściciel. — Spotkał pan na ulicy kupca, który panu chce dać zarobić...

— Właśnie! A pański subjekt

59.560 więźniów w 333 więzieniach

Areszty śledcze są nadużywane i obywatel nie może dochodzić krzywdy

Wczoraj komisja budżetowa rozpatrywała budżet Ministerstwa Sprawiedliwości. Pierwszy zabrał głos referent pos. Sioda, który omówił dokładnie poszczególne działy pracy Min. Sprawiedliwości.

Na wstępie referent omówił działalność ustawodawczą, wskazując na duży postęp na tym odcinku, co jest niewątpliwie zasługą długoletniego ministra Sprawiedliwości, p. Michałowskiego.

WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI DZIAŁA SPRAWNIE

Mimo nieobsadzenia wszystkich stanowisk sędziowskich i prokuratorskich, mimo braku odpowiednich pomieszczeń dla sądów, wymiar sprawiedliwości funkcjonuje sprawnie i maleje ilość zaległych w sądach spraw.

Pomniejszając sprawę sędziów śledczych dla spraw szczególnej wagi, pos. Sioda zaznacza, że ich kompetencje są nieograniczone. Z powodu byle jakiego osobistego donosu wdra

za się wielkie śledztwo, pakuje się ludzi do więzienia, a później sprawę umorzyć trzeba z braku podstaw karnych.

KRZYWDZĄCE ARESZTY ŚLEDZCE

Zastosowanie aresztu śledczego przybrało olbrzymie rozmiary i do tego zniszono ustawę o odszkodowaniu za niewinne siedzenie w areszcie i obywatel nie ma możliwości dochodzenia swojej krzywdy, wyrządzonej mu przez państwo. Również organy egzekucyjne wykazują braki.

Zdarzają się wypadki zajmowania przez komorników drobnych przedmiotów, jak np. kałamarzy.

Przechodząc do zagadnień więziennictwa, referent podnosi że obecnie wiadomo już wreszcie że więzienie ani niko go nie polepszy ani nie odstrasza. Powoduje to szukanie nowych dróg. Czyni to nasze Mi-

nisterstwo, które rozdziela więźniów zależnie od pobudek, które kierowały wykonaniem przestępstwa, a więc władze więzienne rozdziela przestępców przypadkowych, z głodu i t. p. od przestępców zawodowych, dalej przestępców, pochodzących z miast i wsi.

333 WIEZIENIA

Więziennictwo polskie obejmuje 6 zakładów poprawczych i 333 więzienia. Pojemność ogólna tych zakładów wynosiła w dniu 1 grudnia 1933 r. 39.028, zaś zaludnienie w tymże dniu wynosiło 59.560.

W wymienionej ilości osób, znajdujących się w więzieniu, było 54.398 mężczyzn i 5.232 kobiet. 45.219 osób skazanych zostało prawomocnymi wyrokami. Liczba więźniów, skazanych na kary do 6 miesięcy, wynosiła 16.748. Koszt zaopatrzenia więźniów wynosi rocznie 91 zł. 10 gr.

ZAKŁADY POPRAWCZE

Zakłady poprawcze dla nieletnich pracują bardzo dobrze i przyczyniają się do podniesienia stanu moralnego wychowanków. Zakłady te dają również dochody, które wpływają

na rachunek Skarbu Państwa.

Wytwórczość zakładów więziennych nie idzie na rynek prywatny i jest przeznaczona jedynie dla własnego użytku oraz dla sądownictwa.

Stan sanitarny więzień jest zadawalający jednakże pewne podniesienie tego poziomu referent uważa za wskazane.

TRZEBA ZMNIJSZYĆ OPŁATY SĄDOWE

W dyskusji podnoszono konieczność zmniejszenia poszczególnych opłat sądowych, egzekucyjnych, sprawę produkcyjną więzień, opłat notarialnych, hipotecznych i t. p.

Posel ukraiński Celewicz poruszył sprawę dopuszczenia języka ukraińskiego do rozpraw sądowych, dopuszczenia ukraińskich rzeczoznawców oraz sprawę wymiaru kar przy procesach politycznych przeciwko działaczom U. O. W.

Mówca, zastrzegając się, że nie krytykuje wyroków sądowych, co jest rzeczą niedopuszczalną, zaznacza, że społeczeństwo ukraińskie jest wrogo ustosunkowane do U. O. W., ale wysoki wymiar kary przyczynia się, że podsądni zyskują sympatię.

ODPOWIEDŹ MINISTRA MICHAŁOWSKIEGO

W odpowiedzi zabrał głos min. Michałowski, który, dzięki kując referentowi za wnikliwość i wyczerpujący referat, za znaczył, że odnośnie do wywołów pos. Celewicza nie może nic uczynić, gdyż minister Sprawiedliwości nie ma żadnego wpływu na wyroki sądów, które są niezależne.

Odnosnie do poszczególnych skarg na komorników i t. p. min. Michałowski chętnie udzieli odpowiedzi, gdy się do niego zgłoszą z temi sprawami, gdyż nie chce nimi zaprzątać uwagi komisji.

Ostatni zabrał głos wiceminister Sieczkowski, udzielając wyczerpujących wyjaśnień w sprawach ustawodawczych. Po końcowych uwagach referenta budżet przyjęto bez zmian.

Afera, czy niedbalstwo karalne?

Skandal z eksportem wieprzy do Niemiec

W tych dniach władze otrzymały wiadomość o niesłychanym skandalu, jaki wynikł na terenie miasteczka Sokółka pod Białymstokiem w związku z zakupem wieprzy na wywóz do Niemiec.

Jedna z firm, której centrala mieści się w Warszawie, podała do wiadomości wieśniakom, że delegat tej firmy będzie skupował wieprze, płacąc 60 do 70 gr. za kilogram żywej wagi. Zakup ma się odbyć w obecności przedstawiciela organizacji rolniczej, z udziałem lekarza weterynarii, bowiem chodzi o zdrowy towar, przeznaczony na eksport do Niemiec.

Zawiadomieni przez urzędy gminne wieśniacy w liczbie kilkuset przybyli z towarami na rynek w Sokółce. Tymczasem od rana do wieczora nie można było doczekać się na przybycie przedstawiciela eksportowej firmy. Dopiero pod wieczór pojawili się na rynku osobnicy, którzy odkupili od zmaltretowanych wieśniaków wieprze, płacąc od 30 do 40 gr. za kg.

Wieśniacy, nie mając innego

wyjścia, musieli się na taką transakcję zgodzić, złożyli jednak zbiorową skargę do władz, prosząc o przeprowadzenie dochodzenia.

Dochodzenie pójdzie w kierunku ustalenia, czy zaszedł fakt skandalicznego zaniedba-

nia ze strony firmy, czy też wszystko polegało na pewnym kombinacyjnym posunięciu, mającym na celu odkupienie wieprzy po niższej cenie. Gdyby się okazało, iż był to podstęp, sprawę będzie przekazano do prokuratora.

Rząd opracowuje kilkuletni plan robót publicznych

W kołach poinformowanych słychać, iż w najbliższym czasie podjęte będą przez czynniki rządowe rozmowy z przedstawicielami przemysłu na temat planowanych inwestycji publicznych.

W rachubę wchodzi te dziedziny przemysłu, których wyroby mają masowe zastosowanie przy robotach inwestycyjnych, jak cement, żelazo i drzewo.

Zapowiedziane rozmowy dotyczyć będą cen towarów, dostarczanych na projektowane roboty publiczne, oraz warunków płatności. Jak wiadomo, zamiarem czynników rządowych jest uzyskanie od przemysłu dostaw towarowych na

cele inwestycyjne na warunkach kredytowych i po cenach możliwie niskich. Mówi się, iż w rachubę wchodzi cena eksportowe wyrobów przemysłowych.

Zainteresowane władze centralne podjęły już prace nad przygotowaniem wieloletniego planu inwestycyjnego, obliczonego na kilka lat.

Wyroby mięsne muszą potanieć!

Władze będą ustalały cenniki

Na liście artykułów objętych akcją obniżki cen, umieszczało Ministerstwo Spraw Wewnętrznych także wszelkie wyroby mięsne, jak artykuły masarskie i sznalec. M. S. Wewn. zwróciło uwagę wojewodów, że w wypadku niemożności obniżenia cen wyrobów

mięsnych w drodze dobrowolnych pertraktacji, nowe cenniki ustalone będą przez władze administracji ogólnej, po zasięgnięciu opinii komisji cennikowych. Wyroby mięsne powinny potanieć nie tylko w miastach, ale i także na terenie gmin wiejskich.

Budowa portu rybackiego w Wielkiej Wsi

Ministerstwo Przemysłu i Handlu podpisało umowę z Konsorcjum Francusko - Polskim na budowę portu rybackiego w Wielkiej - Wsi, której wykonanie jest przewidziane w okresie 2-3 lat.

Port ten posiadać będzie powierzchnię 14 ha ujęto w basen, ograniczony falochronami od strony zachodniej długości 760 mtr. i od strony wschodniej 320 mtr. oraz moło wew-

nętrne o długości 160 mtr. dzielące basen na dwie części. W basenie tym przewidziana jest budowa 4 pomostów drewnianych, których trzy mniejsze służyć mają dla kutrów rybackich, a jeden większy dla statków żeglugi przybrzeżnej. W ciągu roku bież. przy budowie powyższego portu wykonana zostaną mola zewnętrzne, ubezpieczenie brzegów, bocznic kolejowa i droga kołowa.

Mściwy ojciec na łożu śmierci

kazał chłopcu podpalić majątek

Służba śledcza otrzymała meldunek o niezwykłym wypadku podpalenia dokonanego przez 12-letniego chłopca. W majątku Czajowice pod Ojcowem wynikł pożar, który spowodował straty sięgające 2000 zł.

W wyniku energicznego do

chodzenia ustalono, że podpalenia dokonał 12-letni chłopak, Kazimierz Wąsik, mieszkający w sąsiedniej wsi Bęble. Okazało się, że czynu tego dokonał on z namowy swego ojca, który na łożu śmierci polecił synowi podpalić majątek z zemsty za krzywdy doznane od dzierżawcy.

GIĘTE meble najtańszej skład fabryczny. Łopczany, kuchnie. Nowy Świat 30. wprout Chmielnej. Radelicki.

jekt uśmiecha się niegrzecznie...

— Wobec tego — skłonił się właściciel — ja sam pana obsłużę. Zauważyłem, że pan szanowny zapomniał, co miał kupić. Postaramy się przypomnieć. Czy to nie jest coś z ryb? Karp, szczupak, łosoś?...

— Łosoś? — zmarszczył czoło Kopelman. — Karp?... Nie! To nie jest to!

— Może coś z drobiu? Kuro-patwa, bażant?...

— Też nie...

Właściciel sklepu westchnął ciężko i zwrócił się do subjektu.

— Panie Zygmuncie! Najlepiej niech pan weźmie cennik i niech pan czyta pokolei wszystkie produkty, jakie mamy w sklepie! Wtedy może szanowny pan sobie przypomni...

Subjekt zaczął czytać.

— Ananas, arbuz, alembik...

— Nie, nie! — kręcił głową Kopelman.

— Bulki, benedyktyn, borkówki, biszkopty...

— Nie, nie!

— Cukier, cykorja, cynaderki, cynamon...

— Stać! — ryknął Kopelman. — Jest, jest! Cynamon! Tak! To jest cynamon.

Wszyscy w sklepie odetchnęli z ulgą.

— Widzicie? — zwrócił się właściciel do personelu. — Tak trzeba obsługiwać klienta. A więc, ile pan szanowny życzy sobie cynamonu?

Kopelman wzruszył ramionami.

— Ile sobie życzę? Wcale sobie nie życzę.

— Cooo?! Jakto?!

— Zwyczajnie. Poci mnie cynamon? Ja tylko zapomniałem nazwisko tego kupca, który chce mi dać zarobić...

I tylko pamiętałem, że to nazwisko to jest coś do zjedzenia. Dlatego wszedłem do sklepu spożywczego, żeby sobie przypomnieć. Tak! On się nazywa Cynamon, Aron Cynamon. Dziekuje państwu! Moje uszanowanie.

Napoleon Sadek

O czym mówiono na komisji sejmowej?

O 46 i pół miliona zmniejszony budżet świadczeń

Pos. Tomasziewicz oblicza bezrobotnych na 1.400.000 osób

Na wczorajszym posiedzeniu komisji budżetowej przystąpiono do budżetu Ministerstwa Opieki Społecznej. Pierwszy zabrał głos min. Jaszczolt, który w obszernym wywodzie przedstawił całokształt działalności swojego resortu, dając równocześnie obraz rynku pracy i sytuacji społecznej. Nie mniej wyzerpujący był referat pos. Tomaszewicza. Te dwa przemówienia wypełniły przedpołudniowe obrady komisji. Po przerwie obiadowej zabrał głos pos. Krawczyński, który referował dział Zdrowia Publicznego, poczem rozwinęła się obszerna dyskusja.

OSZCZĘDNOŚCI NA BEZROBOCIU I NADZIEJE ROZWOJU.

Na wstępie min. Jaszczolt wyjaśniał fakt zmniejszenia budżetu o 46 i pół mil. zł. do sumy 43.224.000 zł. Dotychczas w budżecie prelimitowane były sumy na dopłaty dla bezrobotnych. W poprzednim budżecie pozycja ta wynosiła 10 mil. zł. obecnie zaś tylko 1 mil. zł. Różnica ta wynika z powodu przelania całej akcji Funduszu Zabezpieczenia na wypadek bezrobocia, do Funduszu Pracy. Uzyskano dzięki temu duże oszczędności administracyjne.

Niestety, uległy również zmniejszeniu kredyty Funduszu Pracy — z 127 mil. zł. do 95 mil. zł. Min. Jaszczolt wyraża jednak przekonanie, że w wyniku planowej akcji rządu, nastąpi w najbliższym czasie ożywienie życia gospodarczego, które uczyni w dużej mierze zbędne skreślone wydatki na bezrobocie.

BRAKI USTROJOWE I SPADKOWE PO OKUPANTACH. Przechodząc do spraw bezrobocia min. Jaszczolt oświadczył, że bezrobocie u nas potęguje się wraz z kryzysem, podobnie, jak gdzieś indziej, lecz poza tym tkwi stale w strukturze naszego społeczeństwa, w uciśnieniu maganiach ustroju rolnego, w dziedzictwie braków gospodarczych, po zostawieniu po rządach zabórczych, słabym tempie rozwoju życia gospodarczego, niewspółmiernym do ogromnego 400-tysięcznego przyrostu nowych rąk do pracy, zatawowaniu upustu, jaki temu nadmiarowi dawała emigracja i t. d.

Wszystkie powyższe warunki razem wzięte, sprawiają, że chociaż od połowy 1933 r. wzrasta powoli liczba zatrudnionych w przemyśle, jednocześnie wzrasta również liczba bezrobotnych. O wzroście zatrudnienia świadczą zarówno dane statysty-

czne Głównego Urzędu Statystycznego, dotyczące zakładów przemysłowych, zatrudniających powyżej 20 pracowników, jak i dane zabezpieczenia na wypadek braku pracy obejmujące również mniejsze zakłady przemysłowe od 5 robotników. Zabezpieczenie obejmowało na 1-go listopada 1934 r. 832.000 robotników na 1-go zaś listopada 1935 r. liczbę nieosiąganą od 1931 r. mianowicie 901.000 t. j. około 7,5% więcej, niż przed rokiem.

PÓŹNIEJ BĘDZIE JESZCZE TRUDNIEJ

Liczba młodzieńców od 16 do 19 lat włącznie, wynosząca w 1935 r. 1,9 mil., wyniesie w 1941 r. około 3,1 mil.

Stąd zbędne na roli 4 do 6 mil. ludności wiejskiej w wieku zawodowo - czynnym, a jednak właściwie bezczynnej, cisną nie tylko na rynek

pracy, ale tem samem i na płace robotnicze. Ta stała depresyjna tendencja zarobków potęguje się obecnie w przemyśle w związku z prowadzoną przez Rząd obniżką sztywnych cen; wydaje się bowiem rzeczą najłatwiejszą przerzucenie przynajmniej znacznej części obniżki zysku na zarobek robotnika. Ale obniżka cen została przedsięwzięta przez Rząd celem zwiększenia zbytu i spożycia, a skurczenie zarobku daje bezpośrednio efekt wręcz przeciwny zamierzonemu.

Z kolei minister przechodzi do omówienia poszczególnych działów pracy Min. Opieki, zaznaczając, że nowa instytucja asystentów inspekcyjnych, przyczyni się znakomicie do

zwiększenia niezbędnych warunków bezpieczeństwa pracy.

Odnosnie do Izby Pracy mówca podnosi, że jest to sprawa trudna, która jest w toku dokładnych badań. Ministerstwo podjęło również prace nad uzgodnieniem projektu ustawy o zbiorowych układach pracy. Projekt ten, po uzgodnieniu z innymi resortami, zostanie wniesiony do Izby Ustawodawczej.

SYSTEM UBEZPIECZENIA WYMAGA REFORMY

Przechodząc do spraw bieżących, min. Jaszczolt wymienia ulgi w zakresie spłaty zaległych składek w ubezpieczalniach oraz zmniejszenia składek. Ogólna suma ulg oszacować można na 80 mil. zł., obniżka składek wyniesie w stosunku rocz-

nym ok. 30 mil. zł. Po szczegółowej analizie, mówca zaznacza, że system ubezpieczeń, a w szczególności ubezpieczenie emerytalne pracowników umysłowych, wymagają reformy, musi ona jednak być wynikiem dokładnych badań. W końcu minister omawia zagadnienie zdrowotności.

Pos. Tomaszewicz omawia szeroko rolę i znaczenie Min. Opieki i zagadnień społecznych, dochodząc do wniosku, że nowe państwo występuje w sprawach społecznych nie tylko, jako rozjemca ale również, jako wychowawca. Rzeczywistość naszą ilustrują np. takie cyfry statystyczne, jak spadek dochodu społecznego o 49 proc., przyczem spadek dochodu robotnika wynosi 48 proc., pracownika umysłowego 28 proc., drobnego kupiectwa i rzemiosła 45 proc.

Przechodząc do próby oszacowania ilości bezrobotnych, mówca zaznacza, że jest to sprawa bardzo trudna. Cyfry oficjalne nie dają dokładnego obrazu. Na podstawie własnych obliczeń, ocenia pos. Tomaszewicz ilość bezrobotnych na 1.400.000, przyczem widoczna jest tendencja dalszego wzrostu. Bezrobocie ma szczególnie ujemny wpływ na młodzież, przyczynia się do wzrostu przestępczości.

Z kolei omawia sprawę junaków i emigracji oraz bezrobocie wśród inteligencji zawodowej. Mówca stwierdza, że muszą powstać nowe formy pracy, dla wchłonięcia rosnącego bezrobocia. Następnie omawia wzrost wskaźnika zatrudnienia w poszczególnych gałęziach produkcji. Przechodząc do zagadnień bezpieczeństwa zaznacza, że ilość jest olbrzymia i dochodzi do 18.000 rocznie, powodując wypłatę odszkodowań, które obciążają go spodarstwo narodowe na 200 mil. zł.

W końcu referent mówi o założeń ustawodawczych, o znaczeniu Izby Pracy, o konieczności nowej ustawy o ochronie pracy młodocianych i kobiet. Ostatnią część swojego referatu, poświęcił pos. Tomaszewicz na omówienie strony czysto cyfrowej budżetu M. O. S. oraz Funduszu Pracy.

Do późnej nocy przeciągnęła się nad budżetem Ministerstwa Opieki wczorajsza rozprawa, w której zabierało głos około 20 mówców. Poruszona została najistotniejsze zagadnienia t. j. sprawa bezrobocia i walki z niem.

„Najzdolniejszych” kasiarzy ma Warszawa

Ciekawą statystykę ogłosił naczelnik służby śledczej

Ciekawą pracę na temat kasiarstwa ogłosił naczelnik centrali służby śledczej, insp. Antoni Sitkowski. Otóż, jak okazuje się, w okresie od 1924 r. do października 1935 r. dokonano włamań kasowych w całej Polsce 3.251, w tej liczbie w Warszawie 397. W warszawskim Urzędzie Śledczym jest zarejestrowanych 144 kasiarzy i dobrych „fachowców”. W tej liczbie 30 procent stanowią Żydzi.

Blizsze dane, zebrane przez

Urząd Śledczy, wykazują, iż wśród kasiarzy warszawskich mamy: 23 handlarzy, 14 ślusarzy, 6 fryzjerów, 8 stolarzy, 9 robotników, 6 malarzy, 5 muzykantów, 5 szewców, 5 krawców, 5 bez zawodu, 4 szoferów, 3 elektrotechników, 3 piekarzy, 3 kamaszników itd. Poza tem figurują jako kasiarze, dwaj właściciele domów, jeden właściciel kawiarni, dwaj kupcy.

Według wykształcenia, na ogólną liczbę 144 kasiarzy war-

szawskich było 6 analfabetów. Według wyroków skazujących 2 kasiarzy miało za sobą 14 wyroków, jeden — 12 wyroków, 2 — 11 wyroków, 10 — 9 wyroków itd., 3 kasiarzy było bez wyroku.

Kasiarze warszawscy uchodzą za najlepszych na świecie, nie ograniczają się w swych występach tylko na terenie stolicy, natomiast wyjeżdżają na gościnne występy do innych miast polskich a nawet zagranicę.

WIEŚCI SPORTOWE

LWOWSKA LECHJA ZWYCIĘŻA REPREZENTACJĘ ZAKOPANĄ 4:2

ZAKOPANE. W środę odbył się w Zakopanem mecz hokejowy pomiędzy lwowską Lechią a reprezentacją Zakopaną. Zawody zakończyły się zwycięstwem Lechji w stosunku 4:2 (1:1, 2:0, 1:1). Na ogół gra wyrównana przy niewielkiej przewadze Lechji.

JĘDRZEJOWSKA W POŁFINALE, TŁOCZYŃSKI WYELIMINOWANY

BREMA. W dalszym ciągu międzynarodowych mistrzostw tenisowych Rzeszy w hali, Tłoczyński został wyeliminowany przez Francuza Jamain, Jędrzejowska natomiast przeszła

do półfinału po zwycięstwie nad Dunką Gleeurp.

Dzień środy przyniósł wiele niespodzianek, z których największą była porażka Boussusa z Palladą. Trzeba przytem podkreślić, że porażka czołowej rakiety francuskiej była zupełnie zasłużona.

„DZENTELMEN - WŁAMYWACZ” W ROLI MENAGERA SPORTOWEGO

Władze śledcze w Gnieźnie ukończyły dochodzenie przeciwko znanemu menagerowi imprez sportowych zawodowców Frankowi którego aresztowanie wywołało przed kilku miesiącami sensację w sferach sportowych. Akta sprawy zostały przekazane prokuratorowi Sądu Okręgowego.

Jak się okazuje, p. Frank, menager, trener i organizator sportu pięściarskiego na Śląsku i w Gnieźnie, prowadził podwójny żywot włamywacza — dzentelmena. Jego właściwe nazwisko brzmi Podwatrasiewicz. Był on już karany w Ameryce, w Polsce dopuścił się szeregu kradzieży i włamań, m. in. okradł on tartak firmy Frank i dokonał włamania do hotelu Schostaga w Wągrowcu.

LEKKOATLECI NIE INTERESUJĄ SIĘ OBOZAMI PRZEDOLIMPIJSKIMI

TORUŃ. Dn. 20 stycznia miało nastąpić w Toruniu w miejscowym ośrodku WF. oficjalne otwarcie przedolimpijskiego obozu dla miotaczy i skoczków. Tymczasem okazało się, że wszyscy prawie zgłoszeni zawodnicy nie przyjechali. Otwarcie obozu przełożono początkowo na 21 i 22 bm. ale ponieważ lekkoatleci nie przy-

jechali, organizatorzy obóz odwołali.

WARSZAWA WALCZY ZE LWOWEM I LUBLINEM

Dn. 2 lutego warszawska reprezentacja bokserska miała rozegrać dwa mecze z Krakowem i Gdańskiem. Mecze te zostały odwołane. WOZP przyjął jednak propozycję Lwowa i Lublina rozegrania w tym dniu meczów międzymiastowych.

Składy drużyn warszawskich zostały ustalone. Przedstawiają się one następująco:

Do Lublina wyjeżdża drużyna w składzie: Wieczorek, Krysik (dwie wagi musze), Rótholc, Forlański, Łukasiewicz, Seweryniak, Pisarski i Neuding.

Zapowiedź ustąpienia z gabinetu Laval'a przywódcy radykałów socjalnych min. Herriota oraz innych ministrów, należących do tego samego ugrupowania, wywołała nowe przesilenie gabinetowe. Na zdjęciu — fragment posiedzenia komitetu wykonawczego partii radykałów socjalnych, zwołanego w celu wybrania nowego prezesa, po ustąpieniu z tego stanowiska min. Herriota. Od lewej do prawej: Herriot, Aubaud, Perney (rozmawiający) i Archimbaud.

Żyje do dzisiaj jeszcze 107-u weteranów z 1863 roku. W Warszawie jest ich 12-u, a 5-u mieszka w Schronisku Weteranów na Pradze. Opiekę nad nimi sprawuje Tow. Przyjaciół Weteranów 1863 roku, które urządziło dla nich świetlice.

Andrzej Szary

Za grzechy matek

Wzruszająca tragedia w rodzinie księżęcej

Jasiek rzekł:

— Zresztą, rób, jak chcesz, Oleńko. Nie mam nic przeciw temu, żebyś pomówiła z matką i powiedziała jej, że już wiesz wszystko. Natomiast żądam od ciebie kategorycznie i nie będziesz mi mogła tego odmówić, aby matka nie dowiedziała się pod żadnym pozorem, że wiesz wszystko ode mnie.

— No, dobrze, ale przecież będzie mnie z pewnością ostro wypytywała, skąd się nagle o wszystkim dowiedziała.

Janek podrapał się w głowę i po chwili milczenia rzekł:

— Więc powiesz jej, że się o tem dowiedziałaś od pewnej pani, która poszukuje swego dziecka.

Ola spojrzała na Jasika ze zdumieniem:

— Żąda wtedy niewątpliwie, abym jej powiedziała, kim jest ta pani, gdzie mieszka, jak się z nią spotkałam...

— Nie przypuszczam. Będzie tak oszołomiona samym faktem, że wiesz wszystko, iż wcale już się nawet nie będzie dopytywała o inne rzeczy. Gdy zaś będzie zbytnio nalegała, powiesz, że... nie wiesz i... wcale nie skłamię.

Poczem dodał:

— Ale teraz pozwól mi odejść. Nie chcę, żeby matka nas tu teraz zastała razem. Nie powinna mnie tu znaleźć. Nie wolno nawet, żeby wiedziała, iż tu wogóle byłem. Zrozumiałaś?

— Tak.

— Więc dowidzenia. Do jutra.

— Do jutra już?

— Tak. Przyjdę jutro wieczorem pod magazyn. Opowiesz mi całą twoją rozmowę z matką.

— Będzie Stenia i Zezka. Trudno mi będzie mówić przy nich.

— Mogę przecież cię wziąć na stronę. Bratu to

uchodzi. Puścimy je naprzód, a sami pogadamy. Dobra?

— Jak chcesz.

— A teraz miej się na baczności i wykonywaj starannie wszystkie moje wskazówki. Nie pożałujesz.

Pożegnał się z nią pośpiesznie i zniknął.

Zostawił Olę w niewymownym zamieszaniu. Nie mogła wątpić o szczerości Jasika, który chyba nie mógł mieć nic w tem, żeby ją oszukiwać. Postanowiła wszakże wypytać przedewszystkiem dokładnie kobietę, którą, mimo wszystko nadal uważała za swoją matkę. Ale jeżeli Jasiek mówił prawdę, więc prawdziwa matka ją porzuciła. A może nawet, wbrew woli matki, pozbawiono jej rodzonej córki. Bo i tak niekiedy bywa. Jakież tajemniczy dramat owiewał jej kołyskę? O, musi się tego dokładnie dowiedzieć! Koniecznie, bezwarunkowo, za wszelką cenę!

Po chwili weszła Mantarska. Była niemało zdziwiona, że Ola, oswiała, smutna i przygnębiona, nawet słówka nie szepnęła. Zapytała:

— Cóż to? Nawet nie powiesz mi „dobry wieczór“?

Ola ledwo wybełkotała:

— Dobry wieczór... pani...

Mantarska o mało nie upadła ze zdumienia.

Powtórzyła, jak echo:

— Pa...ni...?

— A jakżeż miałam powiedzieć, skoro pani nie jest moją matką?

— Ja... nie jestem?...

— Nie! Wiem już całą prawdę! Wiem, co pani przede mną tyle czasu ukrywała!

Mantarska padła na fotel, zdumiona, osłupiała, bliska ataku serca z wrażenia.

Ola powtórzyła, wyraźnie cedząc słowa:

— Pani nie jest moją matką. Dowiedziałam się o tem przed chwilą.

Była akuszerka podniosła głowę. Zawołała:

— Kto ci to powiedział?!

Widząc, że Mantarska ani jednym słowem nie usiłuje zaprzeczyć temu, Ola zawołała:

— Pomimo, iż ta wiadomość bardzo mną wstrząsnęła, obmyślałam wszystko na trzeźwo i przypominałam sobie sporo rzeczy! Nigdy właściwie pani mnie nie nazywała córką! Zawsze mówiła pani do mnie: „Oleńko“, albo „maleńka“. Niekiedy „złotko“ lub „skarbie“, ale nigdy mnie pani nie nazywała tem najmielszym słowem w ustach matki. Nigdy mnie pani nie tuliła do łona, jak to czynią inne matki. Teraz rozumiem, dlaczego!

Ocierając perlący się na czole zimny pot, Mantarska zawołała:

— Toż to straszne, co ty wygadujesz! Rzeczywiście, nigdy się specjalnie z tobą nie ciskałam, bo nie mam zwyczaju ujawniania swoich uczuć w ten sposób. Ludzie, którzy za bardzo uzewnętrzniają swe uczucia, często bywają w gruncie źli. Uczucie ich jest jedynie powierzchowne. Czy poza tem masz mi co do zarzucenia?

— Nie, poza ukrywaniem prawdy przede mną.

— A któż ci to wszystko naopowiadał? To chciałabym wiedzieć przedewszystkiem!

— Pewna pani, która poszukuje swego dziecka. Mantarska poczuła, że jest zgubiona. Postanowiła wszakże bronić się do ostatka. Płonąć wściekłością, zawołała w ostatecznej rozpacz:

— To nieprawda! Ktoś cię wziął na kawał! Ta kobieta skłamała!

— W takim razie — odparła z całkowitym spokojem Ola — nie łatwiejszego będzie zapewne, jak obalić to kłamstwo. Proszę, słucham...

Dalszy ciąg jutro.

Za szarym murem fabrycznej „ściany płaczu”

Skarżą się robotnicy na wyzysk pracy i płac

Sytuacja robotników w wielkich warsztatach pracy, w fabrykach, zatrudniających wielkie ilości robotników, przedstawia się w sposób bardziej może dogodny, niż sytuacja robotników, zatrudnionych w małych warszawskich czy prowincjonalnych fabryczkach, pracujących małą ilością robotników i wskutek tego nie liczących się z wymaganiami człowieka pracy.

Niemna dnia, żeby nie dochodziły nas skargi robotników z małych, podrzędnych przedsiębiorstw, niema dnia, w którym obyłoby się bez zatargu w tej, czy innej fabryczce, mieszczącej się gdzieś na przedmieściach Warszawy.

gorzej jest, że pod pokrywką małych przedsiębiorstw, małych fabryczek, kryją się częstokroć firmy o poważnym zasięgu, o szerszym rynku zbytu.

Do tych fabryk właśnie pragniemy dotrzeć i zajrzeć do ich wnętrza. Zbadać życie robotników, poznać się z ich płacami i z warunkami pracy.

Na ulicy Radzyńskiej pod nr. 7, w tajemniczym domu odgradzonym od ulicy szarym wysokim murem, snują się co powien czas liczne grupy robotnic i robotników. Nie wchodzą do wnętrza, nie zaglądają nawet do portierni. Podniesione głosy, wymachiwanie rękami, pogroźki i łzy, mówią same za siebie.

Czego ci ludzie chcą? Komu wyrażają i do kogo mają pretensje? W domu nr. 7 przy ulicy Radzyńskiej mieści się Warszawska Fabryka Guzików, a grupy robotnic i robotników, snujące się często pod jej murami, stanowią załogę robotniczą fabryki.

Pracują — jak sami powiadają — na niepewne.

KIEDY ZA PIENIADZE, A KIEDY NA STRAJK?

— Bo właściwie nigdy niewiadomo, kiedy się pracuje za pieniądze,

a kiedy na nowy strajk? Jeżeli parę tygodni jest dobrze, że kantor wypłaca w miarę punktualnie, to trzeba się już zgóry spodziewać, że lada chwila spadnie nam na głowy wstrzymanie wypłat.

— Czy macie panowie w tym względzie jakiejkolwiek fakty? Czy możecie wymienić jakiejkolwiek zażalenie z fabryką?

— A czyż tego trzeba długo szukać? Czy pan nie pamięta, jak przez sześć dni okupowaliśmy fabrykę, bo przedsiębiorcy zalegali nam z trzema tygodniówkami i ani nie myśleli o ich wypłaceniu? Rozgrywały się tutaj straszne sceny. Ponieważ większość naszej załogi stanowią robotnice i to matki drobnych dzieci, w czasie każdego strajku włoskiego siadywałyśmy w fabryce razem z dziećmi. Trudno je przecież zostawić bez piersi matki przez cały tydzień.

— Ilu robotników zatrudnia fabryka?

— Około trzystu. W tem większość stanowią kobiety. Mężczyźni używani są tylko do trudniejszych robót przy maszynach, gdzie kobiety nie da sobie rady.

— Jakież są stawki zarobkowe?

— O tem lepiej nie mówić. Wszystko zależy od tego, ile się tygodniowo wyrobi. Pracujemy bowiem na akord. Nigdy jednak, choćby człowiek na twarz padł, nie da się kobiecie więcej zarobić, jak trzy złote dziennie. Przeciwnie zarabia kobieta dwa złote. I gdyby chociaż te dwa złote dziennie wypłacane były bez żadnych kłopotów. Ale fabryka uważa, że i to jest jeszcze za dużo i prowadzi system t. zw. „potrącen”.

— Na czem ten system polega?

— Na tem, że przy każdej wypłacie otrzymuje się kartę od magazynu z wykazem towarów zniszczonych. Są to guziki, które najczęściej nie z winy robotnika, uległy wyproskom, przetrąceniom albo poprostu złemu wykonaniu. Wartość tych

zniszczonych towarów kantor wytrąca każdemu robotnikowi z tygodniówki.

Nieprawdopodobne te systemy potrąceniuowe pokutują, jak się informujemy, we wszystkich mniejszych fabrykach i mają na celu nie innego naturalnie, jak tylko okrojenie i tak już głodowych zarobków robotniczych.

Zkolei warto się przyjrzeć warunkom, w jakich pracują robotnicy Warszawskej Fabryki Guzików.

WYPADKI I POKALECZENIA

Otóż, zdaniem robotników, warunki i bezpieczeństwo pracy są wprost skandaliczne. Wypadki z pokaleczeniami nie należą bynajmniej do rzadkości. Zachodziły również częste wypadki z pokaleczeniem oczu odłamkami odpryskujących guzików. Nałożenie tarcz ochronnych na maszyny, o które domagają się robotnicy od najdawniejszych czasów, dyrekcja fabryki uważa za zb-

tek, który niepotrzebnie tylko pociągnie za sobą kilkuzłotowy wydatek.

Czyż zatem dziwić się należy w tych warunkach, że stosunek robotników do swoich pracodawców jest jak najgorszy? Czy dziwić się należy, że przed murami Warszawskiej Fabryki Guzików na Radzyńskiej, częściej, niż w każdej innej fabryce, zbierają się grupy robotnic i robotników i strajkiem, albo blokadą fabryczną demonstrują przeciwko dziejącym się krzywdom.

DO PANÓW INSPEKTORÓW PRACY!

Dziwić się należy raczej, czemu innemu: że takich Warszawskich Fabryk Guzików istnieją na terenie stolicy całe dziesiątki i że panowie inspektorzy pracy nie mogą sobie z nimi dać rady. A czasoby po temu był najwyższy, aby zajrzeć do wnętrza tych fabryk. I nie rozmawiać z dyrektorami, dla których zawsze jest wszystko w porządku, ale zapytać o zdanie delegatów robotniczych. Zagwarantować im, że z tytułu ich uwag nie będzie im groziło pozbawienie pracy. Wtedy na pewno powiedzą panom inspektorom więcej, niż dyrekcja, która na przybycie inspektora pracy inscenizuje nagwałt porządku, zakłada szatnie, montuje umywalki i t. d.

W tym systemie kontrolowania warsztatów pracy, należy naprawdę coś zmienić. Bo to doprawdy ośmiesza urząd, kiedy fabrykant na pół godziny wypelni wszelkie wymagania ustawy o pracy, a potem, kiedy inspektor wychodzi za próg, śmieje się w kulak, że tak łatwo wszystko poszło.

Szkiełka zamiast drogocennych kamieni

Bagno nadużyć w stołecznym lombardzie

W procesie o olbrzymie nadużycia w stołecznym Lombardzie Miejskim przez cały 'zięń wczorajszy zeznawali świadkowie.

Byli to w pierwszym rzędzie funkcjonariusze Lombardu i jego oddziału przy ul. Złotej, gdzie taksatorem był Dziubiński.

Świadkowie ci nieraz nie mogli wyjść z podziwu, w jaki sposób Dziubiński taksuje niektóre przedmioty. Obrączka tombakowa oceniana była na wysoką sumę.

Oczywiście, zastawiający nigdy nie starał się nawet wykupić tak przecenionych przed-

miotów, a kiedy szły one na licytację, nie znajdowały nabywców.

Działalność Dziubińskiego nabiera specjalnego zabarwienia, gdy się bierze pod uwagę statut Lombardu, który nakłada na taksatora specjalne ciężary: oto taksator jest odpowiedzialny osobiście, o ile oszacowane przezeń zastaw nie znajdzie nabywców na licytacji.

Czytajcie

Wesołe Wiadomości

Cena 10 groszy

Jak Marszałek Piłsudski składał odwołania podatkowe?

Majątek osobisty Marszałka w r. 1925 wynosił 34 tysiące złotych

P. Stefan Sieradzki, naczelnik Wydziału Ministerstwa Skarbu, w artykule o Marszałku Piłsudskim jako podatniku skarbowym opisuje bardzo interesujący wypadek złożenia przez Marszałka odwołania do urzędu skarbowego z powodu zbyt wysokiego szacunku podatkowego. Z opisu tego wyjmujemy najciekawszy urywki:

„W dniu 16.I. 1925 została marszałkowska Piłsudska wezwana pismem urzędu skarbowego na pow. warszawski, do

stawienia się w tymże Urzędzie przy ul. Długiej 50 „w celu udzielenia wyjaśnień w sprawie podatku majątkowego”.

Wymiar podatku majątkowego przypisano Marszałkowi i p. Aleksandrze Piłsudskiej w r. 1925 od majątku wartości 34.510 zł. 21 gr. Wysoki ten szacunek majątku Marszałka spowodowany został tem, iż podstawą wymiaru objęto również i żołnierską działkę Marszałka „Osada Świętniki” z Wileńskiej.

Przeciwko temu wymiarowi i jego podstawie wniósł Marszałek i p. Aleksandra Piłsudska, w dniu 2.11. 1925 odwołanie do urzędu skarbowego w pow. warszawskim.

Tekst tego interesującego dokumentu brzmi dosłownie: „Do Urzędu Skarbowego na pow. warszawski (Komisja Odwoławcza). — Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego i Aleksandry Piłsudskiej, zamieszkałych w Sulejówku, pow. warszawskiego, a obierających sobie miejsce prawnego

zamieszkania dla sprawy niniejszej w mieszkaniu ppłk. Adolfa Macieszy (Warszawa, Plac Saski 7, Sztab Gener.).

Odwołanie. — W dniu 4 października r. b. został nam doręczony Nakaz Platniczy Nr. 22, na podatek majątkowy, w myśl którego wartość majątku ulegającego opodatkowaniu oszacowana została na łączną sumę zł. 34.510 gr. 21.

W tej sumie szacunkowej mieści się również i wartość posiadłości gruntowej „Osada Świętniki”, ziemi wileńskiej, którą Józef Piłsudski otrzymał tytułem nadania żołnierskiego.

Tymczasem w myśl wyraźnego przepisu prawa, a mianowicie w myśl art. 3, część II, punkt b. ustawy o podatku majątkowym z dn. 11 sierpnia 1923 r. (Dz. Ust. z roku 1923 Nr. 94, poz. 746) — tego rodzaju posiadłości gruntowe, pochodzące z nadań żołnierskich, zostały zwolnione od obciążenia podatkiem majątkowym. — Na zasadzie powyższego uprzejmie upraszamy:

- 1) o sprostowanie wymiaru podatku, stosownie do przytoczonych powyżej zasad; oraz
- 2) o wstrzymanie do czasu rozstrzygnięcia niniejszego odwołania egzekucji, co do kwoty przekraczającej sumę rzeczywiście przypadającego od nas podatku. — Sulejówkę, dnia 2.11. 1925 roku.

J. Piłsudski

Aleksandra Piłsudska.

Odwołanie napisane zostało na zwykłym papierze kancelaryjnym. Charakterysty z niego podpis atramentem Marszałka został położony ponad podpisem marszałkowej.

Odwołanie Marszałka Piłsudskiego zostało oczywiście w całej pełni uwzględnione.

Tłumaczenie snów naszym Czytelnikom

Pan „Nikodem Orzeł” pisze: „Śniło mi się, że na drodze do miasta znalazłem skrzynkę drewnianą, zaopatrzoną w zamek. Zaciekawiony otworzyłem tę skrzynkę i znalazłem w niej doniczkę z czerwonym tulipem. Poczułem, że jest w tem jakaś tajemnica, przyjrzałem się uważnie tulipanowi i znalazłem w jego kielichu piękny, błyszczący brylant.”

Sen powyższy wróży Panu duże zarobki i daleką podróż. Ktoś w Pańskiej rodzinie będzie chory latem, ale wyzdrowieje. List zagraniczny otrzyma Pan z ważną wiadomością. Wilhelm von Hebbe. Przyszłość Pańska zmieni się radykalnie, naskutek nagłego wydarzenia. Ma Pan przed sobą parę dróg. Jeśli pójdzie Pan jedną z nich, bardzo trudną, spełni się Pańskie życzenie. Co to za droga — nie wiem, niestety. Ma Pan ukryte zdolności i wrodzoną inteligencję. O loterii sny nie mówią.

Janek z Opawskiej. Pański noworoczny sen przepowiada znacznie zarobki. Będzie zatarg z policją lub wezwanie do sądu. Korzystną propozycję otrzyma Pan. Szczęśliwa cyfra — 8.

Adela z Pańskiej. Umrze daleki znajomy. Przyjaciół Pańskich kocha Panią szczerze, choć raz jeden niedawno zdradził Panią. Zamaż Pani nie wyjdzie.

„Blanka”. Otrzyma Pani pieniądze. Będzie mile spotkanie z blondynem. Niedaleka podróż czeka Panią. Przyszłość zapowiada się dostojnie i wogóle pomyślnie. Za życzenia serdecznie dziękuję.

„Japonka”. Czekaj Panią znajomość z policjantem, z której nic do brego nie wyniknie. Będzie Pani świadkiem wypadku lub zbiegowiska. Miły brunet interesuje się Panią. Będzie Pani w kinie, lub na zabawie.

Stefan R. R. Proszę stanowczo zerwać z fałszywą brunetką, z którą, jak sen wskazuje, łączą Pana blizsze stosunki. Radzę Panu grać na loterii. Numer, który przyniesie Panu szczęście, otrzyma Pan w adn. naszego pisma za okazaniem legitymacji.

Anka M-ska. Pisze Pani, że wszystkie wróżby spełniły się i pyta Pani, czy maż Panią kocha. Otóż maż kocha Panią, ale jest znacznie powściągliwszy, niż Pani i to sprawia wrażenie oziębłości. Klótnia w sądzie czeka Panią.

„Marja — Czardaszka”. Sen Pani przepowiada karierę artystyczną w teatrze lub na filmie, która jednak smutnie się skończy. Spotka Pani bruneta wysokiego. Szofer durzy się w Pani. Szczęśliwy dzień — środa.

Miłość pary głuchoniemych

Przepisy prawne krzyżują im drogę do szczęścia

Łaja K. urodziła się w domu zacończonych żydów, dotknięta od zarania dzieciństwa najokropniejszym kalcem: była głuchoniema. Rodzice oddali nieszczęśliwe dziecko na wychowanie do Instytutu Głuchoniemych w Warszawie.

W Instytucie wśród wielu nieszczęśliwców przebywał również dziewczynki, Kazimierz P.

Wspólne wychowanie, a nade wszystko poczucie wspólnoty kalcem zbliżyło tych dwoje dzieci do siebie.

Lata mijały.

Wraz z nimi rosło uczucie w sercach obojga.

Kiedy opuścili Instytut, postanowili wieść dalej wspólnie życie, czując, iż na tym świecie, który ich nie rozumie, i którego sami nie słyszą, są stworzeni dla siebie.

Łaja K. zwróciła się do rodziców, by wyrazili zgodę na małżeństwo z chrześcijaninem. Fanatyczni żydzi odmówili, przedkładając tradycję nad szczęście dziecka. Ale odmowa ta nie powstrzymała młodych od zamiaru. Zbyt ciężkie było ich życie, aby mogli się ugąć

przed taką przeszkodą.

Wyjechali do Lwowa, gdzie Łaja K. przyjęła chrzest.

Zdawało się, że wszystkie przeszkody teraz są usunięte.

Okazało się, że jest inaczej.

Łaja K. była niepełnoletnia i nie można było udzielić ślubu bez zgody rodziców, a ci stanowczo się temu opierali.

Na terenie Małopolski istnieją dzielnicowe przepisy, na mocy których zgoda sądu na małżeństwo nieletniego może zastąpić zgodę rodziców.

Młodzi zatem zwrócili się do sądu lwowskiego.

I tu powstała nowa trudność.

Sąd lwowski uznał, że ponieważ Łaja K. jest nieletnia, jej zamieszkanie prawne znajduje się przy rodzicach w Warszawie. Uznał się przeto niewłaściwy dla tej sprawy, skierowując ją do sądu w Warszawie.

W tym stanie rzeczy sprawa trafiła do Sądu Grodzkiego Oddz. VII w Warszawie, gdzie rozpoznawano ją w dniu wczorajszym.

Na rozprawie pełnomocnik rodziców Łaji K. podniósł, że obowiązujące na tym terenie prawo nie zna zastąpienia zgody rodziców zgodą sądu i prosił o odrzucenie podania.

Rodzice zgody swej uporczywie odmawiają, ludząc się, że ich córka jeszcze przed dojściem do pełnoletności powróci do wiary swych przodków. Sąd wobec braku podstaw podania odrzucił je.

Przepisy prawne stanęły tym razem przeciwko szczęściu dwojga młodych nieszczęśliwców.

Jakże dziewczynka, jak ja, niezwykajna może kochać te go, co pochodzi z gorszej sfery. Jest istny prosiak. Jego nos to prawdziwy ryj świński. Nawet wstyd żeby u nas w arbonach jeździły prosiaki. Mówił ten „świś”, że on mnie bardzo kocha, ale ja go nie kocham.

Jak mam postąpić?”

Sposób z przebraniem się za chłopca nie jest nowy. Skoro Pani bywa w kinie, mogła go Pani już dwukrotnie zaobserwować. Raz w filmie „Piotruś”, w którym przebrała się za chłopca Franciszka Gaal, a drugi raz czyniła to Smosarska w filmie „Czy Lucyna to dziewczyna”.

Sposób jest dobry, ale moim zdaniem można to załatwić o wiele prościej drogą piśmienną lub nawet ustną, w czym nie widziałym nic złego. Drugim ni: warto się interesować, skoro go Pani nie kocha.

Kontrola zdrowia fryzjerów

Jak donosiliśmy swego czasu, Min. Opieki Społecznej zarządziło, aby pracownicy fryzjerscy i golarscy byli poddawani co 6 miesięcy badaniom lekarskim, celem stwierdzenia, czy nie są oni dotknięci chorobą zakaźną, chorobą weneryczną albo zaraźliwą lub odrażającą chorobą skórą.

Sprawdzanie komornego

Starostowie grodzcy na konferencjach odbytych z kierownikami komisariatów P. P. zwrócili uwagę na konieczność przeprowadzenia kontroli, czy we wszystkich starych domach została przeprowadzona obniżka komornego. Kontrola ta ma być dokonana przez dzielnicowych. W każdym domu, podlegającym ustawie o ochronie lokatorów, musi być w bramie

na widocznym miejscu umieszczony wykaz głównych lokatorów z oznaczeniem ilości zajmowanych izb i z wyszczególnieniem w każdej rubryce sum komornego podstawowego i komornego obniżonego. Niewyższenie takiej karty pociągnie za sobą ukaranie właściciela lub administratora nieruchomości w drodze administracyjnej.

ZIOŁA Z GÓR HARCU Dra LAUERA

są dobrym środkiem dla uregulowania żołądka, usuwają obstrukcję, są łagodnym, naturalnym środkiem przeczyszczającym.

Na malej wokandzie...

Alimenty

(A.E.) — Jakże spokojne córki! — pani ma! — mówiła pani Zalcstajnowa do swej sąsiadki, Balbiny S. — Póki ja żyję, jeszcze coś podobnego nie widziałam. Żeby dziecko, co ma trzy tygodnie, przez całą noc się nawet nie ruszyło?

Pani Balbina spojrziała z pod oka na męża i westchnęła:

— Co dziwnego, pani Zalcstajna? Ona to ma po ojcu. On też przez całą noc się nawet nie poruszył!

W pierwszy czas po tej rozmowie pani Salomon S. porzucił swą małżonkę i osamotniona pani Balbina myłoczyła mu sprawę sądową, żądając alimentów dla dziecka.

— Już nie chodzi o pieniądze — mówiła pani Balbina na rozprawie, — ale gdzie człowiek ma serce?

Własne dziecko porzucić? Własną krerę? Własną kość? Kto to robi takie rzeczy? Śmiem tak zrobić!

Z początku, jak ja poczułam, że mój stan się zrobił błogosławiony, to podeszłam do tego

podleca i powiedziałam go, obłana z rumieńcem:

— Salomonek... się czuję matką...

To on odrzucił się do mnie z tyłem i nawet jedno dobre słowo mnie nie powiedział.

No przyznaj się, ty nikczemnik, przed pana sędziego: było tak, czy nie było?

Pani Salomon rozłożył ręce.

— Owszem. Ale co ja miałem zrobić, proszę pana sędziego? Ona się poczuła matką, tak było. Ale ja się nie poczułem ojcem!

O, jest tu śmiadek pani Zalcstajnowa, której moja Balbina mówiła, że ja się przez całą noc nawet nie poruszę. O wiele tak, to skądże to może być moje dziecko, się pytam?

Pani Balbina obrzuciła męża pogardliwym spojrzeniem.

— Zaraz pana sędziego to wyjaśnię! — rzekła. — Rzeczywiście przez całą noc on leży, jak karwal drowna, to prawda. Ale z rana to się czasem porusza.

Sąd przyznał pani Balbinie alimenty w wysokości 50 złotych miesięcznie.

RAS DESTA USUNIĘTY OD DOWÓDZTWA

Krażą w Asmarze pogłoski, że w wyniku klęski ras Desta został usunięty z dowództwa i że armię jego poddano rozkazom Wehiba-Paszy. Jak mówią, wywarło to duże wrażenie na wojsku abisyńskim na froncie północnym i może wpłynąć na zmianę w przebiegu operacji na tym froncie.

Korzystaj z komunikacji lotniczej

Pełna tabela loterii

Wygrane pocieszenia po 50 zł.

I i II-e ciągnięcie

19 45 64 97 116 50 85 216 80 90 361
377 653 78 715 71 916 78 1017 96 189 250
78 83 98 419 75 96 543 55 81 632 64 749
820 48 982 2126 64 214 58 332 414 547
669 71 718 57 92 3011 18 31 91 123 91
901 490 570 697 99 741 56 79 91 93 873
77 83 941 50 4105 73 207 23 67 302 54
69 83 439 68 95 543 80 94 608 32 766 72
833 910 14 57 75 5046 95 113 97 358 82
437 51 91 527 47 664 72 779 92 805 9 23
942 6067 108 215 72 302 51 583 96 625
709 17 854 956 68 73 7018 41 49 99 286
816 64 416 53 568 624 43 712 94 816 57
859 8069 438 58 568 653 780 825 31 69
9015 36 202 14 97 334 406 29 35 511 65
79 641 72 95 879 96 964
10131 32 61 217 75 79 360 64 69 411
75 87 95 553 672 703 481 58 96 996 11021
44 53 147 397 423 88 51 78 816 88 97
962 75 12030 190 231 323 67 464 71 522
44 904 70 81 93 13001 131 220 85 93 403
87 577 85 626 65 708 14 80 847 77 905 21
82 14092 112 200 408 47 675 718 62 865
916 55 81 91 92 15028 34 67 99 243 92 383
513 32 49 98 633 716 28 45 868 83 915
23 33 98 16109 41 286 424 93 528 626 79
761 802 956 61 17037 95 235 45 315 77
696 502 43 64 695 847 996 18017 216 21
802 87 88 462 560 68 639 788 818 86 905
17 67 78 19014 66 94 114 359 74 75 83
802 651 704 59 844 50 975
20047 84 131 67 70 71 218 38 41 301
83 68 87 537 673 831 43 912 93 21048 60
152 216 321 92 516 17 659 719 31 41 830
913 90 22135 203 80 337 614 23 78 821
29 918 23124 62 96 211 70 73 98 302 19
22 51 73 400 9 37 54 523 683 727 801 74
930 79 24022 38 54 77 152 447 91 669 79
721 55 830 74 84 25032 34 148 271 359
410 513 23 28 55 713 23 813 31 94 933
85077 263 321 32 435 58 98 502 693 745
72 79 868 98 27059 65 103 237 39 359 60
116 569 616 52 796 850 81 28038 48 109
501 17 30 34 42 670 90 733 835 98 972
89065 99 115 290 314 20 78 408 23 687
727 52 53 995
30023 101 39 42 200 78 318 51 71 424
552 720 77 983 31137 69 216 377 450 60
62 95 503 13 37 85 604 61 778 901 32165
802 72 376 446 544 73 91 656 62 715 23
94 975 87 33019 183 221 68 365 74 519
29 69 72 634 55 736 39 75 79 832 34146
68 67 133 64 67 70 249 65 93 352 431 48
82 718 88 801 2 58 920 33 35010 82 194
884 546 88 97 725 61 846 61 76 96 36086
96 110 12 18 73 264 302 15 97 421 47 523
24 53 78 615 788 886 954 37020 105 59
50 61 394 433 39 62 85 579 668 81 734 85
93 874 97 915 55 38042 47 102 288 379
95 97 513 618 701 32 832 62 952 39118
415 515 32 608 49 88 753 429 97 906
40101 200 7 28 81 82 349 828 54 63 519
50 615 759 60 76 94 825 60 959 99 41000
20 135 205 46 92 317 43 75 449 558 45
671 739 91 818 97 956 87 42030 42 71
247 86 94 320 59 67 84 727 927 66 89
43036 179 265 380 608 89 736 848 69 913
62 44033 56 243 379 403 88 567 695 725
923 62 82 45162 254 86 359 68 408 29 40
71 89 575 674 811 12 24 44 993 46033 56
93068 86 134 66 526 89 678 729 864 934
88 106 26 239 46 80 82 392 405 12 22 501
736 850 913 84 95075 197 221 42 99
44 615 81 735 74 909 47201 22 318 31 69
410 18 705 53 80 907 48211 501 57 69 642
67 90 725 819 56 99 984 49146 236 86 345
500 31 43 90 706 49 89 837 98
50043 72 152 252 78 300 47 62 434 92
683 832 904 51121 83 96 211 41 393 575
843 62 935 41 52016 136 51 66 67 72 80
883 415 519 22 45 733 79 917 29 74 94
53050 53 58 85 187 98 301 432 655 75 709
19 816 30 961 54054 155 64 70 80 93
272 418 625 32 70 923 26 55020 260 63
76 233 76 99 337 59 64 490 528 95 647
743 97 969 905 10 56001 163 76 203 8 77
896 464 563 80 84 614 741 832 983 97
87071 427 62 543 54 683 88 89 823 44
913 18 95 58038 93 368 509 79 720 37 59
88 898 59097 240 95 499 557 61 611 776
928 36
60002 51 61 98 207 90 201 23 375 400 63
560 687 711 24 36 342 943 61028 172 73
714 969 91 62235 315 32 408 75 503 54
74 76 610 787 813 916 53 63041 107 8 25
201 15 322 41 81 507 47 668 846 87 966
64002 127 32 51 82 219 25 40 42 316 66
77 30 52 635 732 840 939 65098 128 83
240 93 342 452 569 70 95 757 70 859 77
78 927 56 59 64 89 97 66026 28 48 147 59
87 233 62 70 317 29 459 536 926 36 78
67013 167 93 233 73 76 405 35 654 67 82
97 773 76 830 70 68093 243 57 6 358 472
651 11 22 34 61 82 851 71 77 69147 70
203 17 22 44 64 91 324 441 543 67 615
46 85 745 59 65 80
70110 21 93 225 60 322 92 478 95 596
99 607 722 70 976 85 71105 211 51 92
402 311 19 78 72052 61 121 48 97 270 354
457 97 513 78 696 709 55 835 39 62 944
73045 73 96 139 93 363 81 458 509 20
607 9 43 68 724 889 94 98 932 74008 43
47 75 188 230 309 61 418 61 530 65 72 82
649 83 805 10 40 69 992 75120 81 233
84 466 522 62 633 747 909 90
76053 181 213 67 310 32 561 71 607 9
718 31 56 63 806 84 902 35 66 77034
178 437 566 640 58 779 83 98 826 34
88 962 73 78051 89 173 233 79 350 81
86 411 13 65 560 68 74 651 78 85 705
810 13 58 95 917 79073 78 79 83 85 261
869 662 70 85 860 927 51
80004 70 152 81 219 45 56 320 508

54 618 96 755 73 853 54 89 912 24 36
81099 103 55 221 37 97 384 441 502 45
97 828 53 75 89 939 82001 25 149 65
213 90 361 509 84 629 813 905 83097
123 24 36 333 504 16 37 808 16 62 79
84115 70 292 381 485 662 788 819 53 57
59 85 93 85110 21 47 208 38 390 411
47 500 18 61 719 892 918 80 86075 192
202 7 27 320 25 94 427 509 68 657 750
69 902 11 39 62 71 87018 82 126 252
59 408 517 663 701 53 97 887 913 85
88020 130 377 416 23 563 81 95 606 10
73 819 39 73 89033 57 62 106 15 42 96
296 324 404 8 76 572 623 735 57 82
90002 47 168 275 348 419 72 576 97
843 51 914 22 98 91064 89 97 102 77
84 287 343 520 649 55 83 718 63 90 96
85 950 943 61 92004 46 109 17 35 206
86 411 29 48 553 79 724 862 71 930
94005 20 57 163 95 209 86 321 451 62
319 27 30 75 410 520 91 609 889 936
96013 41 49 105 35 426 571 72 729 842
85 97021 40 81 323 78 79 496 506 7 633
788 806 98080 130 282 98 388 439 533
600 28 78 780 803 46 932 99025 27 49
179 242 312 86 468 516 82 87 728 93
100102 63 208 34 78 90 313 81 415
25 589 798 855 964 101044 88 164 76
253 306 69 98 424 28 95 566 739 882
954 102013 30 68 282 437 93 590 632
53 750 94 819 103138 54 203 98 303 405
51 78 602 56 809 931 71 104005 197
211 18 40 86 352 429 594 654 56 727
918 105037 84 90 93 274 84 357 69 73
451 559 624 42 106010 30 209 37 349
64 457 541 48 52 61 664 90 733 34 37
53 93 803 46 77 914 107005 111 37 42
65 265 88 535 797 822 919 92 108127
229 72 373 94 444 45 528 87 753 832
49 948 50 109030 34 112 88 93 319 14
30 41 400 53 82 88 93 97 571 82 691
799 871 80 950
110123 62 220 448 90 515 37 77 89
99 723 57 89 827 987 111053 59 204
448 63 70 91 514 53 615 740 50 879
991 12038 53 130 53 356 643 96 750
802 969 113004 6 84 180 92 375 460 514
602 80 840 91 973 114091 96 221 56 341
85 445 558 623 25 73 97 740 43 67 922
94 115086 146 80 626 735 865 116018
49 102 73 77 374 441 45 82 509 26 54
663 728 36 69 79 84 816 21 24 50 945
73 117003 132 413 25 45 96 501 31 38
46 65 717 52 851 946 118041 117 40 53
270 89 352 83 418 34 91 736 61 69 82
859 927 41 70 119007 11 103 86 219 307
99 556 681 88 97 754 802 950
120042 110 85 92 520 60 64 662 795
939 121066 89 164 93 250 73 413 67
69 589 629 51 58 789 90 804 913 14 23
76 122133 236 59 81 83 329 95 463 525
60 82 630 880 996 123016 23 54 255 88
3109 41 485 514 58 70 647 727 77 861
982 124008 27 132 250 300 417 32 56
706 89 844 932 71 125004 64 78 84 86
353 64 89 540 47 616 31 741 70 808 31
126021 71 201 27 31 41 44 81 388 425
520 55 88 645 632 89 742 818 936 127083
142 61 352 432 595 606 705 83 821
126191 267 302 516 681 711 59 68 838
925 65 129108 251 350 57 400 38 51
616 39 706 22 29 44 73 96 838 65 905
24 69
130067 157 220 37 617 41 711 29 71
839 50 918 53 81 131012 50 84 151 226
95 411 24 88 501 11 94 638 751 853
961 18 50 130222 159 229 73 83 321
496 540 46 612 23 50 943 133089 108
29 66 207 84 322 24 426 55 610 93 723
824 26 53 925 36 45 134050 145 212
379 408 56 63 81 512 15 88 656 701 11
21 850 79 935 135092 129 74 224 67 87
316 19 61 413 632 677 830 922 136199
27 69 244 52 68 77 80 91 459 97 592
661 82 777 889 991 137029 35 122 43
50 217 80 402 62 523 636 793 803 34
138185 302 15 67 733 60 139054 72 118
22 26 85 301 71 84 574 797 870 932
140055 97 121 27 34 37 233 63 69 90
383 575 710 18 68 852 82 98 923 34 61
141061 75 105 58 65 70 94 200 3 31
46 97 466 505 718 852 920 77 88 142028
33 98 106 17 206 30 8564 700 818 977
143033 91 129 81 205 42 306 29 86 456
57 559 66 710 27 868 79 928 144042
86 232 96 303 21 445 525 35 717 34
145018 119 34 515 19 318 473 645 59
823 901 71 146107 56 228 47 306 10 17
90 96 98 473 76 510 47 99 663 86 704
817 20 46 912 147075 111 19 255 80
459 94 582 716 35 74 842 960 148030
89 117 214 34 60 366 72 606 62 68 70
704 81 814 32 64 947 96 149009 36 67
251 324 35 510 22 84 713 42 833 68
929 84
150055 60 89 131 34 393 415 546 50
681 749 911 41 91 151078 90 142 47
208 23 95 96 302 21 49 405 513 28 609
33 765 964 93
152052 138 51 95 225 29 326 29 55 74
422 73 537 40 63 601 2 12 19 32 72
710 70 821 53 953 99 153005 78 114 24
351 445 85 534 52 63 72 669 717 21
26 154065 202 24 25 40 80 451 61 506
19 88 638 708 46 902 18 26 155233 347
404 27 62 515 626 63 853 69 947 55
86 156015 123 30 286 417 97 555 667
704 7 952 157025 55 143 95 319 43 49
436 518 66 720 33 829 35 928 81
158225 312 478 557 88 601 70 80 742
832 71 159099 172 92 244 55 335 44
450 617 792 944
160001 84 291 320 405 507 650 877
934 42 69 161014 58 144 251 88 365 463
85 563 634 65 708 75 815 31 37 48 62
953 62 77 78 162027 34 36 89 118 271

385 90 429 608 816 906 163123 35 60
246 349 505 50 714 92 953 64 164001
29 59 136 47 58 234 53 389 414 36 42
57 558 73 615 28 796 842 48 74 927
32 165048 36 37 94 246 316 53 79 80
474 581 724 801 49 994 166040 85 304
18 36 41 426 27 54 518 46 51 57 62
659 66 81 843 936 167031 302 55 441
547 607 78 3 806 41 85 967 168033 37
74 108 467 571 712 34 86 828 169036 59
79 259 64 364 65 500 726 85 804 79 920
21
170006 66 70 106 23 228 54 55 324
27 78 89 410 53 516 602 730 45 84 805
965 171017 183 406 48 93 533 35 669
80 869 91 953 82 172027 60 92 101 37
229 35 342 48 91 410 84 87 93 533 50
670 96 704 9 57 95 804 44 902 48 57
59 91 173001 24 44 49 221 344 453 90
522 773 891 97 994 174034 135 75 202
22 33 71 427 62 601 22 955 175092 101
56 66 444 533 45 91 95 604 61 756 74
96 976 176109 74 205 7 344 99 407 34
50 74 638 971 72 177031 33 34 40 115
71 78 91 299 342 76 439 49 541 80 94
614 17 78 700 73 836 994 178029 66
140 208 331 49 65 638 634 95 753 847
939 99 179040 240 379 91 95 405 17 50
509 616 875 942
181007 288 321 411 621 82 723 804
57 901 46 54 181007 13 109 30 47 357
65 406 59 65 295 890 909 192000 73
146 200 3 5 79 378 479 528 900 183017
69 291 321 623 94 710 77 79 851 916
184132 246 74 324 67 523 91 625 795
992 185093 97 101 242 321 31 36 462
65 82 84 90 504 634 717 63 64 89 800
40 940 186016 20 119 304 51 440 48
51 526 90 659 87 737 48 885 91 911 13
187063 150 292 163 425 36 73 542 82
639 188025 78 97 152 64 214 15 63 319
419 536 87 645 93 863 67 993 189150
274 304 60 541 57 601 4 710 11 97 809
191040 80 95 100 43 234 323 33 87
581 950 191145 46 216 41 392 436 653
706 7 41 192016 159 215 44 65 335 38
647 629 49 68 803 75 97 970 191000
145 314 41 50 450 579 610 74 799 847
906 53 83 194153 104 15 212 34 72 470
561 644 74 726 28 825 83 911 45
III-e ciągnięcie
33 213 98 372 538 64 635 56 749 85
965 1115 203 69 88 387 411 536 60 675
737 861 2016 104 60 318 38 487 95 845
3033 129 336 463 513 609 40 83 719 940
49 4024 220 54 341 55 92 526 49 702
27 84 925 39 64 5203 383 540 88 624 70
728 6080 193 260 310 494 655 7157 266
394 618 85 763 71 867 916 45 8171 312
402 91 92 95 613 52 817 9049 57 97 193
237 46 324 40 76 432 580 676 722 42 46
915 92 98
10001 35 43 74 83 226 427 58 530 49
79 823 11020 132 279 366 480 95 507 47
64 12044 172 208 53 345 486 640 784 87
838 964 13159 60 394 418 689 96 712 37
836 90 14041 53 156 74 75 271 319 451
65 76 559 68 657 96 857 67 99 951 16279
740 819 973 16158 500 12 911 17043 56
214 310 41 453 77 568 645 876 954 18116
25 255 325 501 680 94 846 19053 147 235
49 72 496 524 84 625 913 32
2004 44 99 137 58 440 597 869 911 66
21074 253 88 365 470 95 553 7 32 78
901 22041 951 23021 75 102 26 324 66
372 403 531 817 24015 200 457 535 84
610 11 1

Konrad Rylski

W szponach gangsterów

Powieść — film z życia gangsterów chicagowskich

ROZDZIAŁ PIĄTY

Kapitan marynarki działa

Pani Mary leżała zemdlona na schodach, a wo-koło unosił się zapach chloroformu.

Przypadek chciał, że długi czas trwało, zanim ktoś wszedł na schody. Aż wreszcie przybyła starsza kobieta, która szła w odwiedziny do swego syna, mieszkającego w sąsiedztwie mister Williama Freda. Ujrawszy zemdloną kobietę, staruszka wszczeła alarm, na który zbiegli się lokatorzy.

Na schodach zgromadziło się kilka osób, które otoczyły leżącą kobietę. Powstał zgłęb, i murzyn mister Freda zjawił się również, by zobaczyć, co się stało.

Gdy tylko spojrzał na twarz leżącej kobiety, zawołał:

— Znam tę kobietę! Co się z nią stało?

— Kto to jest? — zapytali wszyscy z ciekawością.

— Kto to jest i jak się nazywa — tego nie wiem, — odparł murzyn — wiem tylko, że kilkakrotnie była u mego zmarłego pana. Pół godziny temu przyszła i pytała o mister Freda, nie wiedząc, że mój pan umarł.

— To tajemnicza sprawa — potrząsali wszyscy głową — jeśli ta kobieta miała coś wspólnego z mister Fredem, zapewne kryje się w tem jakaś ciemna sprawa.

Ktoś pobiegł po lekarza. Zawiadomiono również policję. Policja przybyła, zanim zjawił się doktor. Tęgi policjant i jakiś tajny agent zaczęli rozpytywać zgromadzonych:

— Czy zna ktoś tę kobietę?

— Nie, nikt jej nie zna, tylko murzyn, sługa mister Freda, powiada, że ją zna.

Zaczęto badać murzyną. Powtórzył to, co przedtem opowiedział.

— Czy po wizycie tej kobiety więcej nikt nie był u ciebie?

— Ach, tak... Przyszedł jakiś pan, w ciemnych okularach, o rudej brodzie i zapytał o mister Freda. Chciał za wszelką cenę dostać się do mieszkania, ale powiedziałem mu kategorycznie, żeby poszedł precz, bo mister Fred umarł. Tymczasem przybyła jakaś dama, prędko zawezwała tego pana o rudej brodzie, i szybko zeszła nadół. Zatrzasnąłem drzwi, a co dalej było, nie wiem.

— A czy po ich odejściu nie słyszałeś na schodach żadnego szmeru?

— Nie — błysnął murzyn białkami oczu.

Agent kryminalny zmierzył go podejrzliwym wzrokiem. Wydawało mu się, że murzyn brał udział w uspieniu tej kobiety. Zatkaną usta białej kobiecie i potem ją zgwałcił... Sprawa jest zupełnie jasna. Murzyni tak często robią.

— Panie kolego — szepnął wywiadowca na ucho policjantowi — uważaj pan na murzyną, by nam nie dał drapaków...

— Mam wrażenie, że ten murzyn jest zamieszany w tę całą sprawę... — odrzekł również szepem policjant, i odruchowo sprawdził, czy ma w kieszeni automatyczne kajdanki dla przestępców.

Tymczasem nadbiegł lekarz. Wszyscy odsunęli się i otoczyli go kołem, a doktor zaczął badać leżącą kobietę.

— To przecież żona doktora Stanley'a Graby, którego porwali gangsterzy. Znam ją dobrze — zawołał doktor, cucąc panią Mary.

— Żona porwanego doktora Graby? — zdumieni się wszyscy — przecież ją aresztowano, siedzi w więzieniu za zamordowanie męża. Skądby się ona tu wzięła?

— Czy pan się nie myli czasem, panie doktorze? — zapytał policjant.

— Nie, nie mylę się. To z całą pewnością pani Grabina.

Pani Mary opuściła więzienie zaledwie przed paru godzinami. Nikt nie wiedział o tem, że jest już na wolności. To też nikt z obecnych nie chciał uwierzyć, że ta kobieta, to pani Grabina, o której donoszono w pismach, że przyczyniła się do zniknięcia męża.

Z trudem ją docucono i odwieziono do domu. Tu dopiero wróciła do siebie. Ból głowy ustał. Szum w uszach powoli zanikał. Powoli, powolutku przypomniła sobie, co się z nią stało na schodach u mister Williama Freda.

Czy ma o tem wszystkim opowiedzieć policjantowi i wywiadowcy? Czy ma zwierzyć się, że widziała swego męża w towarzystwie słynnej „miss Nory”?

Nie, nie zawierzy już więcej policji. A gdy wywiadowca zwrócił się do niej, by mu opowiedziała, co się z nią stało na schodach, odpowiedziała:

— Odmawiam wszelkich zeznań w tej sprawie...

— Niby dlaczego? — skrzywił się ze złością wywiadowca.

Ale zanim pani Mary zdążyła odpowiedzieć, rozległ się dzwonek przy drzwiach. Pokojówka pobiegła do drzwi i do mieszkania wszedł niski mężczyzna w mundurze kapitana marynarki...

— Czy tu mieszka doktor Graba? — zapytał łamaną angielszczyzną?

— Tak, — odpowiedziała pokojówka — ale, niestety, doktora Graby w domu niema...

— Hm... — zamilkł na chwilę nieznajomy i zajrzał do pokoju, gdzie zauważył panią Mary, leżącą na kanapie i policjanta oraz wywiadowcę, stojących przy niej.

Nieznajomy namyślał się przez chwilę. Potem szybko wyjął z kieszeni ołówek i notes, skreślił kilka słów i podał służącej, mówiąc szepem:

— Tę karteczkę proszę oddać pani Mary, ale dopiero wtedy, gdy policja odejdzie... Chodzi o bardzo ważną sprawę. Proszę nie zapomnieć.

Gdy tylko wypowiedział te słowa, szybko otworzył drzwi i zbiegł schodami.

Tymczasem wywiadowca począł się niecierpli-

wić: co tu nagle wlał jakiś kapitan i przerwał badanie? Śpieszy mu się. Jego obowiązkiem jest zbadać, co się stało z panią Grabiną na schodach w domu, gdzie mieszkał William Fred.

— A zatem, odmawia mi pani wszelkich zeznań? — spytał kategorycznym tonem.

— Tak.

— W takim razie, sprawa przyjmie dla pani nieprzyjemny obrót — odpowiedział.

Spisał protokół zajścia, gdzie zaznaczył, że „poszkodowana pani Grabina odmawia wszelkich wyjaśnień w sprawie wydarzenia”.

— Zawezwaj panią do policji w tej sprawie — zaznacza policjant na odchodnym — pani zachowanie jest nader podejrzane...

Gdy tylko zamknęły się za nimi drzwi, pokojówka wyszeptała z tajemniczą miną:

— Proszę pani, ten kapitan zostawił tę oto karteczkę. Poleciał mi, bym ją oddała dopiero wtedy, gdy policjant odejdzie.

Pani Mary wzięła do ręki karteczkę. Ręce jej drżały. Przed oczyma migocę. Chloroform osłabił jej organizm. Z trudem czyta:

„Pani Grabina! Proszę przybyć do hotelu „Henryka”, Lent-Avenue 2523. Będę panią oczekiwał dziś o godzinie 8-ej wieczór. Chodzi o pani męża. Zanim pani wejdzie do hotelu, proszę obejrzeć się, czy nikt pani nie śledzi.

Kapitan marynarki Johann Petersen”.

Czyta raz po raz zdumiona tę karteczkę. Kapitan Johann Petersen? Któż to jest? Nie zna takiego człowieka. Ma jej coś opowiedzieć o mężu? Jakie to dziwne. Obcy człowiek ma jakieś informacje o jej mężu? A może w tem wszystkim tkwi znów jakiś szatański pomysł „miss Nory”? Czy ma udać się o wyznaczonej porze do hotelu „Henryka”?

Pani Grabina jest znów wzburzona. W ciągu ostatnich dni przeżyła bardzo wiele, okropne wydarzenia wytrąciły ją zupełnie z równowagi. A teraz ma przeżyć znów jakiś cios. Nie, brak jej już sił! Co ma począć? Czy ma pójść, czy też uniknąć spotkania z tym tajemniczym kapitanem?

Wkońcu doszła jednak do wniosku, że nie ma nic do stracenia.

O wpół do ósmej siadła pani Grabina do auta i podała szoferowi adres: Lent Avenue 2523, hotel „Henryka”.

Gdy auto przybyło do hotelu, obejrzała się wokół, poczem weszła i zapytała portjera o Johanna Petersena.

— Johann Petersen, norweski kapitan marynarki?

— Tak... — odpowiedziała nieśmiało pani Grabina, słysząc, że autorem listu jest jakiś Norweg.

— Drugie piętro, pokój 36 — odpowiedział portjer.

Pani Grabina szybko wchodziła na górę, a serce jej waliło jak młotem, gdy zapukała do drzwi pokoju numer 36.

Dalszy ciąg jutro.

DANIEL BACHRACH

Śladami przestępców

Z pamiętników b. aspiranta

Warszawskiego Urzędu Śledczego

Walka z przestępcą

VI.

Stałem, jak wryty. Był to inspektor Bartels, lecz tak świetnie ucharakteryzowany, że jestem przekonany, iż własna żona nie poznałaby go.

— Nie zwracałem się do pana, chcąc się przekonać, czy mnie pan pozna. Próba się udała i jestem z tego bardzo zadowolony.

— Widać, że jestem jeszcze bardzo marnym detektywem, panie inspektorze — odpowiedziałem żaźenowany.

— Ależ nie podobnego, panie Bachrach. Daję panu słowo, że, przeglądając się w lustrze, sam siebie nie poznałem. Ale cóż słyszał?

Opowiedziałem mu szczegółowo o wszystkim, co zaszło, i wręczyłem mu znalezione w

kieszeni karteczkę z ostrzeżeniem.

— Mamy rzeczywiście do czynienia z niebezpiecznym przeciwnikiem i jestem pewny, że pogróżki jego nie są gołosłowne. Przyznam się panu szczerze, że obawiam się, by pan sam powracał do hotelu, aczkolwiek dla dobra sprawy jest to konieczne, abyśmy nie byli narazie razem.

— Zapewniam pana inspektora, że mam się na baczności, zresztą praca nasza połączona jest z różnego rodzaju przygodami i niebezpieczeństwami, pozostanę zatem na moim stanowisku, jak długo zajdzie tego potrzeba.

— Mam nadzieję, że nie potrwa to już zbyt długo. Doszedłem do przekonania, że nie

mamy do czynienia z zawodowym przestępcą, tylko raczej z amatorem, który dla sportu to uprawia. Nie można mu jednak odmówić nadzwyczajnego sprytu. A zatem, o ile pan nalega, powróci pan do hotelu i będzie tam oczekiwać ode mnie wiadomości. Mam nadzieję, że już w najbliższym czasie zabierzemy się do zlikwidowania tej sprawy. Mogę pa- na zapewnić, że ja przez ten czas nie próżnowałem i jestem już na pewnym tropie. Niestety, nie mogę panu narazie nic więcej powiedzieć, oczywiście, nie z braku zaufania, tylko dlatego, że sam nie jestem jeszcze pewien, czy się nie mylę.

— Przyznam się panu, panie inspektorze, iż mnie ta bezczynność męczy i wydaje mi się, że przyjechałem do Paryża na urlop.

— Niech się pan nie przejmuj. Będzie pan jeszcze miał dość roboty, tylko trochę cierpliwości. A teraz pojedziemy rozejrzeć się po nocnych lokalach, których u nas w Londynie niema.

Inspektor Bartels, który

znał Paryż, jak własną kieszeń, zawiózł mnie na Montmartre. Odwiedziliśmy kilka lokali, raczej spelunek, i, przyznać muszę, że po raz pierwszy w moim życiu widziałem coś podobnego. W jednej z o-wych spelunek doszło do pojedynku na noże między dwoma apasami. Kłótnia między nimi wybuchła o jakąś tancerkę i jeden z przeciwników został ciężko ranny. Widocznie zajścia takie były na porządku dziennym, gdyż policji nie wzywano, a koledzy wynieśli rannego z lokalu, gdzie zabawa trwała nadal, jakby nic się nie stało.

Około czwartej rano pożegnalem się z inspektorem Bartelsem i udałem się do hotelu, raz jeszcze przez inspektora uprzedzony, bym oczekiwał od niego wiadomości i miał się na baczności. Jak słuszne było jego ostrzeżenie, niebawem się okaże.

Następnego dnia nic szczególnego nie zaszło. Nie wychodziłem przez cały dzień z hotelu, gdyż mnie bolała ręka. Wyglądając przez okno na ulicę, zauważyłem mego obserwato-

ra, któremu poprzedniego dnia uciekłem z kawiarni. Około godziny dziesiątej wieczór kazałem sobie podać kolację do mego pokoju i po zjedzeniu zamierzałem udać się na spoczynek, gdy nagle zapukano do drzwi. Mimowolnie sięgnąłem po rewolwer, leżący na nocnym stoliku. Na progu stanął pomocnik portjera i wręczył mi bilecik. Poznałem charakter pisma inspektora Bartelsa.

„Proszę przyjechać natychmiast na ulicę Marcadet róg ulicy de Pavillon w dzielnicy Montparnasse. Będę pana oczekiwał w tem samym przebraniu co wczoraj”.

Ubrałem się natychmiast i po upływie kwadransa pędziłem samochodem na wskazane mi miejsce spotkania. Po przybyciu nie zauważyłem nikogo, sadziłem jednak, że inspektor Bartels ukrył się w pobliżu, nie chcąc być widzianym przez szofera samochodu. Zapłaciłem przeto szoferowi i, zapaławszy papierosa, oczekiwałem swego zwierzchnika.

Dalszy ciąg jutro.

Styczeń

24

Piątek
Tymoteusza

KRONIKA KRAKOWA

Polskie Zakłady Garbarskie w Ludwinowie
zatrudniają Czechów, którzy biją polskie dzieci!Oszuści grasują
pod Bankiem Polskim

Ludzie nie potrafią się jeszcze wyzbyć łatwowierności. Stare oszustwo na „złote pierścionki” pociąga za sobą coraz to nowe ofiary.

Onegdaj o godz. 11 przedpoł. nieznanemu osobnik przed gmachem Banku Polskiego przystąpił do Katarzyny Kępy, lat 29, wyrobniczki zam. w Łapciach Górnych pow. Bochnia i w sposób podstępny namówił ją do kupna dwóch pierścionków za kwotę 300 franków fr. Jak się Kępa przekonała padła ofiarą oszustwa gdyż pierścionki były bezwartościowe.

Zderzenie samochodów
na Placu Marjackim

Na pl. Marjackim nastąpiło zderzenie się dwóch samochodów, a to samochód osobowy Kr. 96424, prowadzony przez kierowcę Józefa Biela, zam. w Drogini pow. Kraków, wyjeżdżając z ul. Szpitalnej w stronę kościoła Marjackiego, najechał na samochód osobowy Nr. Kr. 95833, prowadzony przez kierowcę Władysława Kiljana, zam. w Krakowie, przy ul. Kościuszki 61, który jechał z Rynku Małego do Rynku Gł. Wskutek zderzenia został zniszczony błotnik u samochodu Kijana. Z pasażerów nikt nie poniósł uszkodzeń. Dochodzenia w kierunku ustalenia winy w wypadku prowadzi się.

Płk. Tomaszewski opuszcza
Kraków

Jak się dowiadujemy w dniach najbliższych szef sztabu DOK. V. pułk. Tomaszewski opuszcza Kraków, udając się do Lwowa, gdzie obejmie dowództwo jednego z pułków.

W Krakowie wyznaczony zostanie jego zastępca.

Krwawa awantura między
sąsiadami

Wczoraj wieczorem w domu przy ul. Sapieżyńskiej 7 w Warszawie została napadnięta przez sąsiadkę i przez nią oblana wrzątkiem 30-letnia Hindia Ejdelbergowa. Lekarz Pogotowia stwierdził 2 rany cięte głowy, ranę ciętą czoła oraz oparzenie przedramienia prawego. Krewką sąsiadką zaopiekowały się organa policji.

Niesamowity powód
samobójstwa.

W koszarach komendy rezerwy policyjnej w Katowicach popełnił samobójstwo wystrzałem z rewolweru w serce posterunkowy policji Franciszek Jaworski.

Denat popełnił samobójstwo z obawy przed odpowiedzialnością, ponieważ przed władzami przełożonymi zataił swe małżeństwo i wstępując do policji podał że jest kawalerem.

DRUKI

WSZELKIEGO
RODZAJU

jak czasopisma, broszury, prospekty, afisze, ulotki i t. d. wykonuje solidnie nysbke i tanie

Drukarnia „Monopol”

Kraków, ul. Na Gródku 2.
Telefon 173-02.

Jak się dowiadujemy wczoraj wpłynęło na V. komisariat w Podgórzu następujące doniesienie:

Oto Franciszek Drożdż bezrobotny majster, zam. przy ul. Turckiej 9, na Ludwinowie, donosi o pobiciu jego 6-letniego synka. Sprawa przedstawia się następująco: Wczoraj o godz. 15.35 wyszedł 6-letni synek Drożdża, Czesław na ulicę dla zabawy. Stał na rogu ul. Turckiej i Barskiej w bramie prowadzącej do Polskich Zakładów Garbarskich. Wtem wyszła mieszkająca tam Dworzakowa, oby-

watelka czeska, żona instruktora fabrycznego Polskich Zakładów Garbarskich, również obywatela czeskiego i bez powodu uderzyła małe dziecko kilkakrotnie w twarz tak silnie, iż dziecku twarz nabrzmiała i napuchła.

Dworzakową czeka sprawa sądowa. Nas jednak obchodzi inna sprawa. Oto dziś gdy robotnicy polscy są w Czechach tak torturowani i wydalani, Czesi zdobywają się w Polsce na bezczelność i pozwalają sobie w Polsce bić polskie dzieci! Czyż

możemy do tego dopuścić? Nie rozumiemy wogóle dlaczego Polskie Zakłady Garbarskie zatrudniają Czechów, czyż mało polskich bezrobotnych? Oto ostatnia statystyka:

W roku 1933 było cudzoziemców w przemyśle 9.863 w roku 1932 — 10.991. Bezrobocie, jak z tego wynika prawie ich nie dotknęło.

Protestujemy zwłaszcza przeciwko zatrudnianiu Czechów. Kupując wyroby z polskiej fabryki, chcemy mieć pewność, że tam Polacy pracują.

Straszny wypadek na torze kolej. w Krakowie

Wczoraj donosiliśmy już pokrótce o strasznym wypadku ślusarza Jana Nowaka, lat 52, robotnika kolejowego zam. w Kłaju, zatrudnionego na dworcu kolej. w Krakowie.

Dowiadujemy się o następnych szczegółach tego wypadku. Oto we wtorek o godz. 18.45 na torach kolejowych naprzeciw ko-

ściła św. Mikołaja przy ul. Kopernika ślusarz kolejowy Reguta napotkał leżącego bez przytomności twarzą do ziemi Jana Nowaka.

Przeraziwszy się dokonany odkryciem wezwał natychmiast Pogotowie Ratunkowe. Lekarz stwierdził u Nowaka wstrząs mózgu złamanie czaszki i dartej

rany na górnej części głowy a nadto ogólne kontuzje na całym ciele.

Jak ustalono Nowak będąc zatrudniony na torach kolejowych został potrącony przez przejeżdżający pociąg.

Odwieziony do szpitala św. Łazarza, zmarł nie odzyskawszy przytomności.

Przed wyrokiem w procesie o nadużycia w I.K.C.

W dniu wczorajszym zeznawali świadkowie w sensacyjnym procesie o nadużycia 200.000 zł na szkodę koncernu I. K. C.

Pierwszy zeznaje Ignacy Podroza, który kontrolował Lewandowskiego w kasie, lecz jak stwierdził, wszystko było w porządku. Lewandowski przyznał się, że kasjerzy dokonują nadużyć, ale szkody nie poniosła P. K. P. tylko koncern I.K.C. Badany Feldmann przyznał się również do winy, zaś osk. Kellner i Bauer zaprzeczyli by dokonywali nadużyć.

Następnie zeznaje świadek Oparka, kontroler P. K. P. Do wiedział się on, iż do Dyrekcji P. K. P. wpłynęło anonimowe doniesienie o stosowanie złej wagi na kolei. Począł wówczas kontrolować kasę bagażową. W czasie kontroli w Kasie był osk.

Bauer. Po zbadaniu kasy świadek poszedł do I.K.C., porównując, które jak się okazało, nie zgadzały się z opłaconymi w kasie bagażowej. — Lewandowski przyznał mu się do nadużyć, mówiąc, iż namówił go do tego osk. Bauer. Osk. Feldmann wystawiał kwity na takie sumy, na jakie życzył sobie osk. Nosek.

Świadek Sroka, naczelnik biura oświadcza iż kasa i biuro były w zupełnym porządku. Zeznania jego brzmią rewelacyjnie i różnią się od poprzednich. Oto koncern I.K.C. winien był według przepisów kolejowych złożyć w kasie kolejowej jako kaucję 15 000 zł. lecz tego nie uczynił, tłumacząc się, że kwoty takiej nie posiada. Świadek ten twierdzi, że o nadużyciu na szkodę I. K. C. mowy być nie może, bo jak koncern I. K. C.

oświadczył, prowadzi on wzorową buchalterję, co nie dopuszcza możliwości powstania tak wielkich nadużyć.

Świadek Matysiak zastępywał kasjera Kellnera w czasie jego choroby. Kwitował odbiór kwoty od Noska. Nadużyć nie zdołał stwierdzić. Sam wpisywał kwoty takie, jakie mu podawał pomocnik.

Następny świadek Roman Sędzik pełnił czasowo służbę subkasjera. Nie podobało mu się wystawianie kwitów na kwiatkach co przyczyniło się do bałaganu.

Wkońcu zeznawał świadek Mieczysław Dobija dyr. I. K. C. który dowiedział się o nadużyciach kontrolował książki i stwierdził niedbałe prowadzenie ich przez kasjerów.

Dziś zapadnie wyrok.

Zamach samobójczy służącej
przy ul. Warszawskiej w Krakowie

Wczoraj do serji zamachów samobójczych doszła jeszcze jedna ofiara. Znowu przyczyna jak zwykle krótka: brak pracy.

O godzinie 12.45 zawezwano

Pogotowie Ratunkowe na ul. Warszawską 11 w Krakowie, gdzie Julia Baran, lat 21, służąca bez zajęcia wypila w celu samobójczym około 15 gramów

jedyny. Powodem samobójstwa jest brak pracy.

Pogotowie Ratunkowe przewiozło desperatkę do szpitala św. Łazarza w stanie niegroźnym.

Ważne dla lokatorów

Nowa Ustawa o Ochronie Lokatorów

CENA EGZ. 80 GROSZY.

Do nabycia we wszystkich kioskach krak. oraz w Admin. Kraków, ul. Na Gródku 2 tel. 173-02, 50 stron druku!

50 stron druku

Już wyszedł Nr. 10
najweselejszego tygodnika

Świat Przygód

Zniżka do kin: „Adria”, „Atlantio”, „Swit”
lub „Bagatela”.

dla Czytelników „Ostatnich Wiadomości Krakowskich”
Ważna tylko w dniu 24 stycznia 1936 r.

Z Teatru im. J. Słowackiego

„Niebieski ptak”.

KINA

Adria „Dziawę z Budapesztu”
Apollo „Piekło”.
Atlantio: „Anna Karenina”.
Bagatela „Świat jest zakochany” oraz
rewja „Do rozpuku”.
Premia „Księżniczka Czardasza”,
Stella „Azef”
„Hrabia Monte Cristo”.
Swit „C. k. walc cesarski”.
Uciecha „W walc z caratem”.
Wanda: „Melodie wielkiego miasta”.
Muzonm: „Melodie cygańskie”

Radjo

Kraków C. 7.20 Płyty 7.50 Program na dzień bieżący 7.55 Parę informacji 12.40 Płyty 13.35 Płyty 15.20 Przegląd giełpowy 18.30 Pogadanka 18.40 Wiadomości bieżące 19 Pogadanka 19.10 Program na dzień następny 19.20 Koncert 19.35 Wiadom. sportowe.

Nocny dyżur aptek

Apteka po Złotą Głowę Rynek gł. 13 pod Trzema Koronami Retoryka 1, Czternasta Lubicz 7, Stradom 6 Królowej Jadwigi Karmielika 9. Marjańska Kazimierza Wielkiego 78. Podgórze: Apteka pod Opatrznością Brodzińskiego 1.

Bandyta zginął od kuli
policjanta.

Patrol w policyjny z posterunku policji w Młynowie (pew. Dubno) natknął się onegdaj nocy w okolicy Młynowa na 2 podejrzanych osobników, których wezwano do zatrzymania się. W odpowiedzi posypały się strzały.

Policja ścigając opryszków, zmuszona była użyć broni.

Jeden z bandytów został zabity, drugi zaś ranny. Ten ostatni zdołał zbiec. Zabitym okazał się poszukiwany od dawna bandyta Leon Nawrocki.

Na krakowskim bruku...

Nieznany sprawca skradł na szkodę Józefa Wawrzyńskiego rower wartości 80 zł. pozostawiony bez opieki obok gmachu P. K. O.

W nocy włamali się nieznani sprawcy do sklepu masarskiego przy Al. Słowackiego 38, skąd skradli wyroby masarskie, oraz gotówkę 80 zł. z torebką i srebrny zegarek damski, ogólnej wartości 135 zł na szkodę Anny Marszałek.

Policja krakowska aresztowała Józefa Bilika, lat 24, robotnika zam. przy ul. Krakowskiej 24 i Józefa Knapika lat 26, krawca, zam. przy ul. Powiśle 12, na gorącym uczynku usiłowanej kradzieży do sklepu Stefana Marjaka przy ul. Szlak 23.

Straż krakowską wzywano wczoraj popoł. na ul. Słowacką 32, gdzie w piwnicy zapalił się śmieci.

Straż ogień ugasiła.

Przed obniżką
opłat targowych

Na Ratuszu odbyło się wczoraj posiedzenie Komisji Zarządu m. dla spraw rzeźni i targowicy miejskiej, pod przewodnictwem wiceprezydenta m. Dra Klimieckiego.

Na porządku dziennym były sprawy obniżenia opłat z rzeźni a to: opłat targowych od zwierząt domowych, opłat rzeźniarnych oraz na korzystanie z urządzeń rzeźni miejskiej i wreszcie sprawa obniżenia opłat za kontrolę sanitarno-weterynaryjną, mięsa, tłuszczów i wyrobów masarskich, dowożonych do miasta Krakowa.

Komisja wyraziła opinię przedstawić zaprojektowane wnioski, obniżające wspomniane opłaty, Zarządowi m. do ich przyjęcia.